ՆՈՒՄԷՐՈ 1644 — 1883 ՓԵՏՐՎԱՐ 4 ՇՈՒՐԱՆ — ԱԼԹԸՆՃԸ ՍԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՐԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՑԻ ՃԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Մէկ ամիսէ 20 ղրուշան

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՋԻՒՆ

Վեր սէնէվք . . . . . 180 ղրշ.
Ալթը այլըդ . . . . . 90 »
Իւչ այլըդ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՋԻՒՆ

Բօսթա իւէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Վեր սէնէվք . . . . . 220 ղրշ.
Ալթը այլըդ . . . . . 110 »

30 ԲԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըը իչիւն

1 վէ 2 վէ ճիւնճի սահիֆէյէ . . 5 ղրշ.
Ամիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 2 »
ԻԹԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ու�մուրը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.
2 վէ ճիւնճիւ սահիֆէյէրէ . . 6 ղրշ.
Ամիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
[illegible] միւատէթ իչիւն իլանաթա [illegible] ղրշ. օրուր։
[illegible] նէֆիսյա տայիր պէնա- [illegible] գապուլ օլունաճագ վէ [illegible] էվրաղ իատէ օլուն- [illegible]։

30 ԲԱՐԱ

Խտարբէանէի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգալը քէօշէսինէ նումէրո 8տէ տիր։ — Միւտիրի կաղէթա Տիգրան Ճիվելէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիսի, քեաֆիֆէի մէքեաթիյպին տախի անրն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ազէթանրն ումուրը խտարէ վէ Թահր'րիյէսինէ այիտ քեաֆիֆէի մէվատ հագգընտա

ԿԻՒՆԼԻՒՐ ՀԱՎԱՏԻՍ

Գաթարօտան փետրվար 7 Թարիխլէ աթիտէքի Թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

«Թիւրքիա իլէ Գարատաղ Թահտիտը հուտուտ գօմիսիօնը տաղըմըշ տըր։ Գայմագամ Պէտրի պէյ Թօբօլ-կօրիգայա մուվասէլէթ իթմիշ տիր. մուսիմիէյէ խասթա օլտուղունտան էլան Շգօտրատա պուլունմագտա տըր։ Գարատաղ Թահտիտը հուտուտ պաշ գօմիսէրի Բօբօվիչ՝ Գատրի պէյին Պէտրի պէյ եէրինէ իշպու մէմուրիյէթլէ միւէլլէֆ օլմասընը Թալէպ իթմիշ իսկ տէ, Տէրսաատէթտէն պու պապտէ Թալիմաթը ճէտիտէյէ պէքլէնիմէքտէ օլտուղու Մ. Բօբօվիչէ պիւտիրիմիշ տիր։ Գարատաղ գօմիսէրլերի Զէթինէէյէ տէօնմիշլէր տիր։»

—

Հապէշ օրտուլարընդն Մասսա ճիվարընտա պուլունան Թահում նամ գարիյէյէ հիւճիւմ իլէ Մըսըրլըլարընդն 1000 գատար հայվանաթընը սիւրիպ կէօթիրտիւքլերի պիր ինկիլիզ կաղէթասընդն Սիւէյշէտէն ալտընդը Թէլէկրաֆտա զիքր ու պէտեան օլունմուշ իտի։

Պու Թէլէկրաֆը չէքէն մուխպիր՝ նէֆքը Մասսա շէհրինէ պիլէ Թէհլիքէտէ օլտուղունը վէ հաթթա շէհրը մէդգիւր գօմանտանը Ալատտին բաշանդն Թահում գարիյէսինէ խմատա իյլէտիկինի տախի տէրմէյան իթմիշ տիր։

—

Ալէմանեա տէվլէթի պիճիւմիէ հարպ սէֆինէլէրինին Թէճհիզ իթտիրիլմէսինի էմր իթմիշ տիր։ Մէդգիւր սէֆինէլէր՝ իճրաի Թալիմ իչիւն մուխթէլիֆ պահրիյէ մէվգիլէրինէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէքլէր տիր։ Պու միւնասէպէթլէ պիր խայը Ալէմանիա պահրիյէ զապիթլէրինին բիւթպէլէրի Թէրֆիֆ օլընմըշտըր։

—

Թարապլուսը—Ղարպտա իթալիա գօնսօլօսխանէսինէ պապը քէսան Թարաֆընտան հագարէթ իտիլտիյինէ տաիր տիւնտէն պէրու չէհրիմիզտէ պիր չայիա տէվէրան իթմէքտէ իսկ տէ, վ-էր՝ պու չայիանընդն ասլ ու էսասը օլմայընդ պայադը խալգը իրգիալ իչիւն չըգարըլմըշ պէյհուտէ բիվայաթտան օլտըղընը պէտեան իտէյօր։

—

Խարիճիյէ նէզարէթի պիւտճէսինի Թէտգիգէ մէմուր օլան գօմիսիօնը մախսուս՝ էվվէլքի կիւն Խարիճիյէ միւսթէշարը Տատեան Յարութիւն էֆէնտի հաղրէթլէրինին Թահթը բիյասէթինտէ օլարագ ադտը իճթիմա իթմիշ վէ օլ պապտէ պիր խայը միւզաքէրաթտա պուլունմուշ տըր։

—

Բուլթիգա ճէմիյէթլէրինտէ սէյլէնտիյինէ կէօրէ, Բուսիա տէվլէթի՝ Ֆրանսա իլէ Ալէմանիա մուհարէպէսի էնասընտա Գարատէնիզտէ տօնանմասը պուլունմասընա մանի օլան Բարիզ ահնամէսի մատտէսինի թաատիրէ մուվաֆֆագ օլալը, պու տէֆա Լօնտրա գօնֆէրանսընտա Քիլիոս պօղազընա տաիր թէքլիֆլէրինի գապուլ իթտիրմէյէ յունտէն Պէյիւբտէրէյէ գատար օլան եօլ՝ նագլիյաթա վէ խուսուսի իլէ ճէսիմ ալաթ վէ էտվաթ նագլիյաթընա միւսաիտ օլմատըղընտան, իլէրուտէ հիւքիմէթը Սէնիյէյէ թէրք օլընմագ իւզրէ գօլայլըգ իչիւն օրայա Թրամվայ կկպի պիր ինշասը իգթիզա իթմէքտէ իմիշ։

Կերէք Պէյօղլու վէ կերէք Սթամպօլ էհալիսինին հէր սէնէ վէ ֆագաթ կէչէն պիր իքի սէնէտէ բէք զիյատտէ չէքմիշ օլտըգլարը սու գըթլըղընը տէֆ ուրէֆ իտճէք օլան վէ չէհրիմիզին միւթէատտիտ մահալլէրինտէ պէօյիւք հավուզլար թէէսիս ուինշասը իլէ հարիգ էնալարընտա թուլումպա վէ սագալարա պատիհավա վէ զանի զանի սու եէթիշտիրճէք օլան պէօյլէ նաֆի վէ էլզէմ պիր գումբանէանդն ինշաաթճա պու կիպի մէվանի վէ միւշքիլաթա տիւշար օլմասը սերքեարտէ օլան զէվաթը քիրամ հաղարաթը ճանիպինտէն տախի թէճվիզ օլընմայաճաղը չիպհէտէն վարէսթէ օլարընդնտան, մէդքիւր գումբանէանդն տէյիլ մէվանի վէ միշքիլաթա իլա հէր տիւրլիւ թէհրիրաթ ու մուավէնէթէ նաիլ օլմասը իչիւն հիւքիմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան էվամիրը միւգթադիյէ իթա օլընաճաղը մէմուր գավի տիր։

—Պէյօղլունտա Թրօթուարը դադիճօսընտա Ալէքսանդարապուլոսէնէսի մաքինիսթի իլէ պիր բէֆիդի կերէք Ֆրանսա վէ կերէք Ֆրանսըղար ալէյհինտէ պիր թագըմ մէգալաթը նալայրգէտէ պուլընտրգլարընտան, օրատա պուլունան Ֆրանսըզընը պիրի՝ մէրգումմաքինիսթէ բէֆիդինէ պիրէր թօգաթ եարըշմըրըգ իբրահիմի պիրտէն սերսմէզէ կէթիրմիշ տիր։

Պունտան իւզերինէ մէրգումանի իքի Ալէման՝ քիւքր ու հագարէթ իտէրէք վէ թէհտիտլէրտէ պուլունարագ գադինօտան տրշարը չըգըպ ավտէթլէրինէ գատար պէքլէմէսինի մէրգումֆրանսըզա իսմաը իթմիշլէր, վէ Ֆրանսըզ 20 տագըգա գատար պէքլէյէրէք մուախխարէն գադինօտան չըգըպ կէթմիշ տիր։ Պիր սաաթ սոնրա մաքինիսթ՝ սօբալարընա միսէլլահ 12 Ալէման թայֆասըյլա գադինօյա կէլիպ տէ, Ֆրանսըզը պուլամատըգլարընտա, պիր թագըմ բաթըրտը կիւրիւլթիւ իթմիշլէր, վէ գադինօ սահիպի պունու մէնէ չալըշմըշ իսկ տէ, թայիֆէլէր հուտուտը թէճավուզ իթմէք իսթէմիշլէր, վէ նէհայէթ արատըգլարընդն օրատա օլմատըղընը կէցրիւնճէ, սէֆինէլէրինէ տէօնմիշլէր տիր։ Պունլար վէ օ ագշամ վագթը մուայյէնտէ կէմիտէ պուլունմատըգլարը իչիւն ամիրլէրի թարաֆընտան 8 կիւն մահպուսիյէթէ հիւքմ օլունմուշ վէ պէօյլէճէ չըգարտըգլարը արպէտանդն պէլասընը քէնտի թարաֆլարընտան չէքմիշլէր տիր։

—Տարըճա էհալիսի թարաֆընտան, նահիյէլէրինին գայմագամլըղա թահվիլի ղըմընտա կէչէնտէ Մապէյնը Հիւմայունա արզու թագտիմ օլունան արզուհալ Պապը Ալիյէ հէվալէ պույրուլտուղընտան, իգվիա միւթէվարրըֆը իլէ ատլիյէ միւֆէթթիշի պէյ էֆէնտիլէր հաղարաթը խաթիաի մէգբիւրընդն չայանը գապուլ օլուպ օլմատըղընը թէտգիգ իչիւն մահալը մէգբիւրէ իզամ գելընմըշտր տըր։

—Զապթիյէ նազրըը ճէտիտի Ֆայը բաշա հազրէթլէրի տիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Սատրազամ հազրէթլէրինտէն պաղը էմրլեր ալաղ իյլէմիշ տիր։

Նազրըը միւշարիլէյհ հազրէթլէրի՝ պիր գաչ կէճէտէն պէրու գարաղօլխանէլերի տօլաշարագ, զապթա մէմուրլարընդն ումուրը մէմուրէլերինէ տէվամ իտիւպ իթմէտիքլերինի պիզզաթ քէնտիսի թէգգիգ ու թէֆթիշ իտէօր իմիշ։

—Պապը Սէրասքէրի մէմուրլարընդն 98 սէնէսի իյլուլընտան (սեպտեմբեր) քեանունը սանիսինէ (յունվար) գատար թէտավիւլտէ գալմըշ օլան մատշարը իչիւն, Լինգարէ վէ Հալէպ վէ Թրաբլիզօն վէ Գասթամունի վէ Տիարպէքիր վէ Եանեա վէ Մանասթըր վիլայէթլերի իլէ Գուտոս միւթէսարրըֆլըղը իւզերինէ հէվալէլեր իթասընա պէտ ու միւպաշէրէթ օլունմուշ տըր։

ՄԿՐՏԻՉ ՎԷ ԳՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Մկրտիչ վէ Յովհաննէս Մուրատեան պիրատէրլէր Թարաքընտան ատթիէքի իլան մաթպաամըզա կէօնդերիլմիշ տիր։

Պունտան էվվէլ կաղէթաի միւթէպէրինիզտէ իլան օլունան Հավուզը խան իթթիսալինտէքի 29 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ Բուֆֆէ եանի գօգուլու վէ պունա միւթէալլիգ էնվաի թօհաֆիյէ մալլարընդն պուլընտըղը մաղազընդն պու տէֆա Եուսուֆեան խան գարշըսընտա վագը նումէրօ 22 պէօյիւք չիւպէմիզէ նագլ օլընտըղընը բաղպէթլու միւշթէրիլէրինի իլան իտէրիզ։

Մ. Յ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ամոն Հավա Գոմֆանիոսը Բարֆիտան մարդոսէրը Բուգլիէ օրտան Ֆիլիկրոֆլար տէր։

Բարիզ 14 փետր.

Բէիսը ճիւմհուր՝ պու կիւն ահվալը հագրրէ հագգընտա Մ. տը Ֆրէյսինէ իլէ կէօրիւշտիկի կիպի, մուախխէրէն Մէպուսան վէ Ալան մէճլիսի բէիսլէրիյլէ կէօրիւշմիւշ տիր։

Կէօրիւնիւշտէ խաթիֆա իթմիշ օլան Ֆալիէր հէյէթը վիւքէլասը պիր գաչ կիւն տահա մէմուրիյէթլէրինի մուհաֆազա իտէճէքլէր տիր։

Թիւճճարան վէ սէնաաթքեարանը միւթէատտիտէն միւրէքէպ պիր հէյէթը մէպուսէ պու կիւն բէիսը ճիւմհուրա պիր խաթիտա թագտիմէ, վիւքէլա պուհրանլարընդն չօղալմասը՝ թիճարէթ վէ սէնաիճէ քիւլլի զարարը մուճիպ օլտըղընը պէյան իթմիշ տիր։

Բէիսը ճիւմհուր պու ահվալին էօնիւնիւ ալմագ իչիւն լազըմ կէլէն զայրէթ ու իհթիմամընը էսիրկէմէյէճէկինի ճէվապէն պէյան էյլէմիշ տիր։

Գրալ վէ իմբէրթօր սիւլլէսինտէն պուլունան բրէնալէրէ տարր օլուպ մէճլիսը Այան Թարաֆընտան գապուլ օլունան գանուն լայէհասընը թէտգիգէ մէմուր մէճլիսը մէպուսան գօմիսիօնը՝ Վատինկթօն լայէհասընը բէտտ իլէ Ֆլօգէ թէքլիֆինի գապուլ իթմիշ տիր։ Ֆագաթ մէճլիսը մէպուսանընդն էքսէրկէթի՝ պու պապտէ պիր իթթիֆաք հուսուլի իչիւն միւզաքէրէյէ կիրիշմէյէ միւսաիտ կէրիւնիյօր։

Ֆէր նամ գարագօլ սէֆինէսի Մատակասգարա կիթմէյէ էմր ալմըշ տըր։

Լօնտրա 14 փետր.

Մօրէվ Բօսրը թէէմինէն պէյանընա կէօրէ, Ալէմանիա սէֆիրի գօնթ Միւնսթէր՝ գօնֆէրանտտա Բուսիանդն թէքլիֆաթը ալմայհինտէ բէք չօգ իթիրազաթտա պուլունմուշ տըր։

Նիւ Եօրգ 14 փետր.

Լուիվիլ վէ Սինսինաթի նամ մահալլէրտէ բէք պէօյիւք սու թուզանանլարը վուգու պուլմուշ տըր։ Պիր չօգ քէսան պօղուլմըշ տըր։

Լօնտրա 15 փետր.

Ինկիլթէրրա Պանգաը սգօնթօսընը 0/0տէ 3 պուչուղա թէնզիլ իթմիշ տիր։

Ամոն Բիւրէր

Լօնտրա 15 փետր.

Սուտանտա Պարէ նամ մահալտէ պուլունան Մըսըր ասքէրինին եալանընը բէյղամպէրէ տէքալէթ իրթտիյը, թոպղընը պու սապահ Դահիրէտէն ալըպ նէշր իթտիյի պիր թէլէկրաֆ հավատիսինտէն տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Յառաջիկայ Ս. Սարգսի կիւրակէ աւուր համար տարւոյս Օրացուցին մէջ Հարսանիք նշանակուած է անուշադրութեամբ։

Ազգային Պատրիարքական հարկ կը համարի ծանուցանել համայն եկեղեցականաց և բարեպաշտ մերազնէից, թէ փոխանակ կիւրակէի՝ Երկուշաբթի գիշեր կամ Երեքշաբթի առաւօտ պիտի կատարուի Պակի Ս. խորհուրդը։

3 փետրվար 83 (ԿԹԷ) Կ. Պոլիս Պատրիարքարանի

—

Մաէլմէմունիյէ իչիթտիյիմիզէ կէօրէ, խասքէօյտէ վագը Գալֆաեան Ողբանոցը սահիպէսի Սրբուհի Մայրապետ՝ մէդգիւր Ողբանոցը Դըշ չակիրտանը Թարաքընտան եարբըմշ օլան պիր չօգ էլ հիւնէրլերի Մապէյնը Հիւմայունա թագտիմ իթմիշ օլմաղա, մամուլաթը մէդգիւրը գարինը գապուլ պույրուրմըշտըր։

—

Հիւնքեարպէյէնտեան Արժ. Տ. Յովհաննէս Հայրը՝ քէնտի բէֆիգլէրինէ գրարառ վէ սաիր տէրսլէր վէրմէկէ պաշլամըշ օլտրգրը պունտան ագտէմ եազմըշ իտի։

Մաէլմէմունիյէ իչիթտիկիմիզէ կէօրէ, Բաթրիգ Ամեն. Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի՝ մութթասրֆ օլաղը համիյէթ վէ փիլանթրէրվրլիկինտէն նաչի, պու խըսմէթը ֆէվգէլատէյի միւքեաֆաթսըզ պրագմագ իսթէմէտիիինտէն, մուամիլէյհ քահանայա քէնտի թախսիսաթընտան պիր մըգտար մաաշ վերիմէսինի էմր պույուրմուշ տըր։

ԿԵՕԶԷԵԱՆ ԳՈՎՍԷՓ ԷՖԷՆԴԻ

Յետ կարճատև հիւանդութեան Եկեղեցւոյ Սուրբ խորհուրդներն ընդունելով, կընքեց իւր մահկանացու կեանքը ի հասակի 75 երեկ չորեքշաբթի երեկոյեան ժամը 11ին ի խոր սուգ թողլով իւր սիրելի զաւակունքը և բոլոր ազգականները։

Հանգուցեալին յուզարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի վաղը ուրբաթ առաւօտ ճիշդ ժամը 3ին. մանաւոր շոգենաւով մը Գատը գիւղ իւր բնակարանէն հանգուցեալին մարմինը փոխադրուելով ժամը 6ին Բերա Սուրբ Աստուածածնայ Եկեղեցին։

1883 փետրուար 3/15

Գատրգիւղ Պաղար պաշը փողոց

غنية اللغات

Մէարիֆ նէզարէթի միւֆէթթիշլէրինտէն

ՇԻՒԲՐԻ ՎԷ ՄԻՒՔԱՅԷԼ ԱՇՃԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻԼԷՐԻՆ

Սայ ու հիմմէթիյլէ մէյտանը ինթիշարէ չղգան

ՖՐԱՆՍԸԶՃԱՏԱՆ ԹԻՒՐՔՃԷՃԼԻ ՂՈՒՆԵԷԹ-ԻԼ-ԼՈՒՂԱԹ

նամ լուղաթ քիթապընընդն

Թապի ու նաշիրի

ԳԱՐԵԳԻՆ ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

Էսէրը մէգգիւր 40-45 ճիւզտէն իպարէթ օլուպ, պէհէր ճիւզի 32 սահիֆէյի հավի պուլունմագտա վէ հէր 15 կիւնտէ պիր տէֆա նէշր օլունմագտա տըր։

Լուղաթը մէգգիւրընդն 19ընճը ճիւզի նէշր օլունմուշ տըր։

Ադոնէ ֆէյրը Ղբ

Տէրսաատէթի իչիւն Մ. 20ը. տան 45
Վիլայաթ » » » 72
Պէհէր ճիւզին ֆիյաթը » 2

Ապօնէ եազըմագ իսթէյէնլէր Տէրսաատէթտէ Զագմագճըլարտա Յակոբեան խանընտա Ն. 13 Արամեան մաթպաասընա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

Ա ԼԱ ԳՕՆՖԻԱՆՍ

Ա. Մ. ՊԻԼԼՕՐԵԱՆ ՎԷ ԴՈՒՄԲ.

Գալաթատա Վէյվոտատա 38 նիւմէրօտա վագը օլուպ պունտան պիր գաչ այ էվվէլ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Բանգիյա նամ Բում քիլիսէսինին թա գարշըսընտա վագը 299 նիւմէրօլը մաղազայա նագլ իթմիշ օլան մաղազատա, Էվրօբանդն հէր նէվ շարապլարը, վէ սաիր միւսքիրաթը պուլընդըղը կիպի, պագգալմէյէ պաիր հէր նէվ մէէքիւլաթ վէ սաիրէ մէվճուտ տըր։

Էմթաաի մէգգիւրէ տիկէր մաղազալարա նիսպէթէն հէմ դայէթ նէֆիս վէ հէմ ֆիյաթճատտա տուն օլտըղը կիպի, կէրէք Պէյօղլու վէ կէրէք Սթամպօլ վէ գարիյէլէրէն վուգու պուլաճագ պրարըշլար դայէթ չապուդ վէ մունթազամ սուրէթտէ իճրա իտիլիպ, հէր ճիհէթլէ բաղպէթլու միւշթէրիլէրին խօշնուտ օլմալարընա տրգդաթ օլունաճաղը իլան օլունուր։

ՊԱՂՏԱՏ

Պաղտատա նէշը օլուն Զէբ-բա կաղէթաստ՝ ազար վէ ազնամ բուսումընն հէվալի մէղքիւրէտէ ճարի օլան ուսուլ հագդընտա պաղը մալիւմաթ վէրիյօր։

Մէղքիւր կաղէթանրն պէյանընա կէօրէ, Պէնիւնէհրէյնտէ (Միջագետք) Ամմարա սանճաղընրն գապիւէ չէյլէրի պիր չօղ վագթտան պէրու սանճաղը մէղքիւր հասրլաթը զրբակէսինտէն խալիֆէնի մալիյէյ խոսպէթ իտէն ազար իլէ տիկէր վէրկիլէրի քէնտի խամէրինէ վէ եա պիր իւչունճինն նամրնա էհվէն ֆիյաթա իլթիզամ իթմէք իւզրէ պէյնլէրինտէ ուղրաշարագ քէնտիլէրինէ ատէթա պիր էքմէք իթթիսաղ իթմիշէր տիր։

Մէրգուման միւլթէգիմէր պու մանօվրալարա տա իքթիֆա իթմէյիպ, պաղը տէֆա միւզայէտէտ գարարլաշտրրրան մէպլաղը տախի ՝թէէտիկէ իթմէտիքէրինտէն, պունլարրն խալիֆէյէ օլան պագայա պօրճլարը սէնէ պէ սէնէ արթմագտա պուլունմուշտրը։ Պաղտատա վալիսի կէչէն սէնէ իշպու միւզայէտէ իլէ իլգամ ուսուլինի լազվ ու ֆէսսա իտիւպ, միւլթէգիմէրին պու սուրէթլէ միրի ադչէսինի գիմմէթլէրինէ կէչիրմէյէրինէ մէյտան պըրագամմը, վէ պու պապտէքի նիզամնամէի մնխսուսընա թէյֆիդէն պունտան պէօյլէ միրինին տօղրուտան տօղրու աշար վէ վէրկի մէմուրլարը վատէթասըյլա թահսիլ օլունճաղընը նէշը ու իլան իթմիշ տիր։

Շէյլէր՝ պու թէտպիրտէն խայլիճէ միւթէգարրուր օլաճագլարընը, չիւնքի մէնաֆիլէրինէ պու եիւզտէն քիւլլի խալէլ կէլէճէկինի ֆարգ իտէրէք վար թէէսիրլէրինի սարֆ ու իսթիմալ իտուպ, քէօյլիւլերի թարլարընը էքմէմէյէ վէ ղըրաաթլա մէշղուլ օլմայա գանտրմըշլար տըր։ Իշթէ հիւբիմէթին վէրտիկի մէղքիւր գ[illegible]ներին քէօյլիւլերէ իթթիֆէքլերի նասիհաթըն նէթիճէսինտէն օլմագ իւզրէ գապիւը ղեր ու ֆէլէհ արազինին 3 դրամընտան 2սի էքիլմէմիշ տիր։

Մամաֆիհէի վալիի վիլայէթ Թագաէտտին բաչա հարդէթլէրի՝ սէօզիւնտէն կէրի տէօնմէյիպ, արազիի մէղքիւրէնին իւչ գըսմընտան պիր գըսմընտա հասրլ օլան մահսուլաթտան մէմուրլարը հիւբիմէթ վատէթասըյլա աղնամ վէ ազար վէրիսինի թահսիլ իթթիրմիշ, վէ պէօյլէճէ թահմին օլունտուզունտան կյասէ վէ միւսլիմէկլիմլերին հիշ պիր սէնէ թէտարիք իտէմէտիքլերի 90000 լիրալըգ պիր մէպլաղ խազինէի մալիյէնէ թէսլիմ իլէմիշ տիր։ Պու սէնէ Ամմարա սանճաղընտա մահսուլաթճա ֆէվգէլատէ ֆէյզ ու պէրէքէթ օլուզունտան, ադրագլէրինի զեր ու ֆէլէհ իթմէյէն գապիւէլէր՝ քէնտիլէրինի էքիպ պիշմէմէյէ գանտրան վէ պէօյլէճէ կիւզել պիր մահսուլաթտան մահրում գալմալարընա սէպէպ օլան մուհարիբ վէ ֆիթնէքէարլարը եանի չէյլիլերինէ տէ պէեանը չիքայէթ իթմիշլեր տիր։

Հիւքիւմէթը մահալլէյ՝ մէղքիւր գապիւէլերին իշպու թէմայիւլթընտան պիլիսթիֆատէ, քէնտիսինէ մուխալէֆէթ խտէն պիլճիւմէ չէյլիլերին պունտան պէօյէ կէչէն սէնէքի մանօվրալարընը թէճատա իթմէյէճէքլերինէ տակը քէնտիլերինտէն թահրիրէն վատ ալմը, վէ էկէր պէօյէ պիր չէյ՝ ճիւրաթ իտէրլէր խէ, էքիլիպ պիշիրմէյէն արազի իչինէ տախի այնի զեր օլունմուշ թարալար գատար միրի վէրկիսի վէրէճէքլէրինի քէնտիլերինէ իսթար իթմիշ տիր։

Պու ագիլանէ վէ թէէսիրլի թէտպիրլեր սայէսինտէ, էկէր մէմուրլինը հիւքիւմէթ թարաֆընտան վերկի թահսիլինճէ պիր սուի իսթիմալաթ վագը օլմազ իսէ, պու սէնէ մէղքիւր Ամարա սանճաղընտան խազինէի մալիյէյ քիւլլիյէթի պիր վերկի հասրլ օլաճաղը մէմուլ պուլունմագտա տըր։

ՄԸՍԸՐ ԹԱԶՄԻՆԱԹԸ

Գահիրէտէն վեռուրաբ 4 թարիխլիյլ Թարչա պէրվէճէը սաթի եաղըլմըշ տըր։

«Թազմինաթ մէսէլէսի պէօյիւք էնտիշէյի մուճիպ օլմագտա տըր։ պինանէն ալէյհ պու մէսէլէ իլէ եշթիրալ իտէճէք գամիսիօնըն միւմքին մէրթէպէ չապուգ իճթիմա իտէրէք լազըմ կէլէն թէտապիրը ճիտայէյի էլէ այմասը լազմէմէն տիր։ Թազ-[illegible] նընտա հէր սընրքի էհալի պուլունմագտա տըր։ չէյլէ քի պաղլարը պիր ազ վագթ տահա սապը իտէպիրիրլեր։ տիկերլերի չիմտիրի՝ սէֆայէթը հալտէ պուլունմագտա իսէլէր տէ, թիճարէթլէրինէ լազըմ կէլէն մէպլաղա մալիք պուլունմատըգլարընտան, եէնիտէն իշէ պաշլամայօրլար, վէ պինապէրին եազըճըլարը իշճիլէր նիհայէթ տէրէճէտէ ֆագր ու զարուրէթ կիրիթիար օլմուշլար տըր։ Պաղլարը տա սէնատ քեար վէ էսնաֆ տիւքքանճը օլուգ-լարընտան, եէվմիյէ էքմէքլէրինի չըգարմանա գատարէթլերի եոգ տըր։ Շիմտիյէ գատար միւհթաճին վէ միւսապէյին՝ Մըսրրտաքի էվրօբալլարը թարաֆրընտան վերիլէն իանէլէր սայէսինտէ կէչինմիշէր խէ տէ, էվրօբալլարրն տախի վարիտաթը թիւքէնմիշ օլտուզունտան, պիր թագըմ էհալի ամրլգտան էօյէճէք տերէճէտէ ֆագիր վէ միւհթաճ տըրլար։

«Իշլերին պու հալինէ պիր չարէ պուլմագ իւզրէ պաշգա պիր շէյ լազըմ կէլմէյիպ, անճագ թազմինաթ թալէպ իտէնլերին հագդարը հիւքիւմէթ թարաֆընտան թատիգ իտիրմէլի տիր։ պիրա հիւքիւմէթ զաթէն թազմինաթ մէսէլէսինի գատիէթէն թանըմըշ, վէ պունտան թէտպիրէսի իլէն գօմիսիօնը մուսսուս էշի պիր գօմիսիօնը մուսսուս թէշքիլ իթմիշ տիր։ Պու խուսուս իճրա օլունընճա, թազմինաթա հագդը օլանլար՝ քէնտի ալաճագլարընա գարշըլըգ կէօսթէրէրէք իսթիգրադ ադա իտէպիլէճէքլէր տիր։

«Գօմիսիօնը մէղքիւրտէ ադա պուլունտրրան տէվլէթլերին էքսէրիսի քէնտի մուրախասընը նասապ իթմիշ տիր։ վէ հէր նէ գատար ազալարրն էքսէրիսի նասապ ու թային օլունմուշ իսէ տէ, տէվլէթլերտէն չօղու շուխթատա պուլունմուշլար տըրքի, մէղքիւր գօմիսիօնա մահքէմէ հաքիմլերինի մուրախասա նասապ իթմիշլեր տիր։ վէ պու հաքիմլերին պիթթապ իշլերի չօղ օլտուզունտան թազմինաթ գօմիսիօնը պիր ան էվվէլ մէսէլէյի թէվվյէտ իտէմէեօր։

«Ինկիլթերրա հիւքիւմէթի՝ մէղքիւր գօմիսիօնա գօնսօլօս Գուդգընը մուրախասա թային իթմիշ օլուպ, տիկէր գապինէթօլար հէնուզ պու պապտէ թէրէտտիւտ կէօսթէրմէքտէ տիրլեր։ Մըսրրն մէնֆաաթը՝ էյրօբալլար իլէ եէրլիլեր միյանընտա հէր նէվի միւնազասանն տէֆ ու պէրթարագ օլմասընը իյճապ իտէր։ Մըսրրտա միւթէմէքքին օլուպ գագասի սիրրէտտէ միւթէղարրուր օլան էվրօբալլարը հալը մէյտանէթտէ պուլունտրգլարը հալտէ, եէրլիլեր եաղմա իլէ քէսպը սերվէթ իթթիքլերինի նազարը տիգգաթա ալմայարագ տայմա էվրօբալլարա ղշտա տըրլար։ Պու ղշտաիյէթ իսէ թէվագգըսը ղայրը գապիլ պիր մինազաղը միւնթիճ օլապիլիր։ Մըսրրն ասայիշի իչին ինկիլթերրա էվրօբայա գարշը մէսուլ օլտուզունտան, պիր գարշըշգլագ զուհուրինտէ պունտան նէթայիճի ինկիլթերրա հիւքիւմէթինճէ ըէք վահիմ օլաճագ տըր։

«Լօրտ Տրֆբրին՝ թէքմիլ Մըսրը մէսէլէսի հագդընտա պիր լարբօրթօ թանգիմ ու թէհիյէսիլէ հալա իշթիրալ իտէյօր։»

ԹԷՊԼԻՑԻՆԸ ՀԱԴԻԳԱԹ

Գունտան իբի սէնէ գատար ագտէմ Ֆրիդոր Նիկողոսեան էֆէնտի Բուսխատան Տէրսատէթ կէլէրէք, վէ պաշլըճա ճիզուիթալէգ Մ-ԷԼ կաղէթասընտա Թիւրքիա էրմէնիլերի ալէյհինտէ պիր թագըմ թատրրուզաթը գալէմիյէտէ պուլրնարագ, սագա սօլա պագմագսըզլն հէր հանկը սընրքի միլլէթատշըմըզ օլուբ իսէ օլսուն պիրա իսթիանա ղէմմ ու գատհ իթմէքտէ, օլմատըգ գուսուրլար ատֆ իթմէքտէ, հէյէթը միլլիյէլերի, ընկերութիւնլարը վէ հէր նէվի թէչէպպիւսլերի պէյնմէմէքտէ վէ պու հագդարգ մուամէլէ պիլտէն ղայրը հէման պիճճիմէ կաղէթալար թարաֆընտան թահսին օլունմագտա իքէն, պիրգ՝ մէսէլէիմիզ իգթիզասընճա հագիգաթը միւտաֆէսընտան պիր ան կէրի տուրմագ իսթէմէտիկիմիզտէն, Թիւրքիա միլլէթատշարարըմըզլն հալ ու ահվալի հագդընտա բէք եանլըշ մալիւմաթ ալան մումիսլէյհ Նիկողոսեան էֆէնտիյէ պիր իբի սէօզ սէօյլէմէկէ թէշէպպիւս իթմիշ, վէ պէօյլէճէ մումիսլէյհին օ զէման նէշը իթթիկի պէնտ ու մէգալէլերինէ ճէվապը լայզգլարընը վերերէք քէմալը սէպաթ ու մէթանէթլէ ըէտտը ազվիյաթ էյլէմիշ վէ հաթթա պունտագարը զարարպտէն օլարագ մումիսլէյհ թարաֆընտան տուէլլյա տավէթ օլունմուշտը տըր։

Տիկէր կաղէթալար՝ էօթէտէն պէրու Թէրճիմանը Էֆէնտիրն խասմը ալուտէրի օլտուգլարընտան, միւտաֆէա իթթիկիմիզ օ հագիգաթա պէկլի քէնտիլերի տէ գանի պուլունմագտա իսի իսէլեր պիլլ, մասատ քի պու հագիգաթը Թէրճիմանը Էֆէնտիրի միւտաֆէա իտիյօր, հէր հալտէ անրն ալէյհինտէ պուլունմագ քէնտիլերինտէ հէշրատ էմրիլ կէպի պիրէ գարը Նիկողոսեան էֆէնտիյի միւտաֆէա իթմիշլեր, վէ շահատը խասաթը օլան տուվէլլօ տավէթինի պիլէ պաշգա գալըպտա նէշը իտէրէք պիրի եազան չըգարմաղա չալըշմըշլար տըր։

Կէլ զէման կիթ զէման Մ-ԷԼ-տէն մատտա տիկէր կաղէթալար՝ Նիկողոսեան էֆէնտինին էֆքարը սագիմէսինի պիրիմ կիպի ֆարգ իթթիլերինտէ՞ն մի, եօգսա պաշգա սէպէպտէ՞ն մի, Նիկողոսեան էֆ. հագդընտա եաղմագտան ֆէրագէթ իտիպ, անճագ Մ-ԷԼ պիր՝ պարըշարագ, պիր՝ քիսէրէք, եանի պաղը յ-ուէեէլ Բ-ուէկ-մ, պաղը ՝-ուէ-ԷԼ ԸՐ-ԷՄ-ԷՆ տիյէրէք հէման տայիմա էֆէնտիի մումիսլէյհ իլէ պալմը, վէ ֆագաթ Նիկողոսեան էֆ. եավաշ եավաշ հագիգաթը հալի անլայըր, մէմլէքէթիմիզտէ էճնեպի օլարը, վէ պինանէն մէյհ պուրատարի ահվալը միլլիյէյէ վուգուֆը օլմարը իչին անը միլիմաթ իթմէք իւզրէ թավսիյէթէն վէ էմնիյէթէն մուրաճաաթ իթթիլի զամանն սուի իսթիմալինէ հէսէֆ օլարընը վէ հագիգաթը հալին պաշգա սուրէթտէ պուլունարագ, սագա սուրէթտէ գատընլար ալէյհինտէ եաղընան պէնտլերին մէնպար, վէ պունա իքթիֆա իթմէյիպ դիքր օլունան խանէտան վէ զէվաթը միթէպերէ վէ հէյէթը միլլէթ վէ սարիլ ալէյհինտէ իբի սէնէտէն պէրու Մ-ԷԼ կաղէթասընտա տէրճ խալէն մուախէզաթն մուհարրիրի՝ Նիկողոսեան էֆէնտինին դիքր օլունան մէքթուպընտա աչրգտան աչրգա սէօյլէտիկի վէճճէլ, պինէֆս ՑՕՂԹՕՐ ՓԷՀՏԻՄԱՂԵԱՆ էֆէնտի խսի խէ, պունա աչուրի մէրթէպէ էսէֆ վէ խթիրրապ օլընմամագ միւմքին մի տիր։ Քէնտիսի կէրէք վաղիէթի վէ կէրէք սէնատը սայէսինտէ պուրատա միլլէթին հէման հէր սընրքի վէվաթ վէ հէյէթլերի իլէ միհնատ պաթը տահիյէտէ պուլունարը հալտէ, հէմ Նիկողոսեան էֆէնտիյէ եօլէ պիր թագըմմալիմաթը քեազիպէ իթասընա ճիւրաթ խտուպ պիչարէնին քէնտիսինէ օլան էմնիյէթինի սուի խսթիմալ իթմիշ վէ հէմտէ տօղրուտան տօղրույա քէնտիսի Մ-ԷԼ կաղէթասընա էօյէ մուախէզաթը զարագբարանէյի համի պէնատլեր կէօնաէրմիշ տիր։ Պիզ ՑՕՂԹՕՐը մումիսլէյհին իշպու մուամէլէսինտէ հիշ պիր էսէրը ինանիյէթ կէօրմէտիկիմիզ կիպի, հէր կիւն վէ հէր սաաթ եիւզլերինէ պէրաբէր ասարը տօսթի վէ մուհապէթ կէօսթէրտիկի խանէտան վէ զէվաթ վէ մէմուրլինը միլլէթ վէ կաղէթա վէ իւտէպա վէ նիսանը մէշհուրէ ալէյհինտէ, ահվալը սախիլէմիզէ [illegible] թամէսի օլմայան պիր էճնէպի միլլէթատշըմըզը ատէթա ալէթ իթթիսապ իտէրէք հէմ անրն վատէթասըյլա վէ հէմ քէնտի գալէմիյլէ նէշրիյաթը քեազիպէտէ պուլունմասընա զայէթ իւլ զայէթ թէէսսիֆ խտէր, վէ անճագ կէրէք միլլէթ ալէյհինտէ վէ կէրէք հագիգաթը քէմալը մէթանէթլէ վէ կէօյիւս կէրէրճէէսինէ միւտաֆէա իտէն կաղէթալար ալէյհինտէ պուլունանլարրն պիրի պէօյլէճէ պիր թագրիպ մէյտանա չըգարըրնա մէհնուն օլուբ, վէ էքսէք օլմայան տիկէր զարագքարարը վէ տիշմանլարրն տա-

---

ԷՍԲԱՐԸ ԱՃԳ

ԷՍԷՐԸ

Ֆ. ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Բ.

ԵԱՆԸԼԱՆ ԱՃԳ ՎԷ ԵԱՆԸԼՄԱՑԱՆ ԱՃԳ

(1643 Ն-ԴԷՐՕՊԱ ԳԷԼՄ)

Հայլազ վէ սախթէ Բալի Միւրը, սահիհէն օլ տէրէճէտ Հէլէն Հուայթ-բրոզուն տիլդէրլիյինէ վուրուլմուշ վէ օնա այէգագա իթմիշ իսի, պիր իշարէթի իլէ կիտիպ քէնտիսինի Լօնտրա Գուլէսի թէրէսինտէն աշաղը տթմայա հաստը պուլունմագտա, վէ անրն էմրինէ Ֆէտայի ճան իթմէքլիյի քէնտինէ այնի պիր իգդալ ատտա իտէճէք իսի։

Հէլէն Հուայթբրոզ, խթէմէյէրէք Էլինի սախթէ Բալի Միւրրրն սթէէ կիպի հէրարէթ քէսպ իթմիշ օլան տուտագլարընա վազ իյլէտկինտէ, տիգգաթլը սուրէթտէ պիր տէֆա տահա անրն եիւզիւնէ պագտը։

Բ-ԼԷ ՄԷԷՐԸ հիւանինէ վէ տիլդէրլիյինէ մանէա վերէճէք հիշ պիր մահէա դարարլամրրլ, ո՝ -ԷՆ ԷՎՎԼՈՒ թագէվի, քէմալի իլէ պագը վէ բէք չօղ գըպարրն ագլրը չէվէյէ քեաֆի իսի։

Էկէր ազ ու ալէպպա տէնիլէն տուլդու, միւճէրրէա տիլդէրլիյէ մանաստ պիր չէյ օլմուշ օլաա խսի, Հէլէն Հուայթբրոզ էվվէլինտէն տախի «ԷՆ-ԷՆ Բ-ԼԷ ՄԷԷՐԸ» սէվմիշ օլմասա, իբք կէօրիշինտէ պու սախթէ Բալի Միւրրրն տիլդէրլիյինէ գաթ պէ գաթ ալէպպա իթմիշ օլմալը խսի։

Ֆագաթ, Հէլէն Հուայթբրոզ, քէնտի քէնտինէ ասն տէրէճէտէ պիր զօր վէրարիյի հալտէ տախի, տէյիլ եէնի պիր ալէպպա սթէչի իլէ եանմայա, իլա «ԷՎԼԷԼԻ-ՈՒՆ ԸԼԻՈՒՆ ԷԼ-ՄԷԼԷ Էլ քէնտինի սարմըշ օլան ալէպպա սթէչինի եէնիտէն ալէվէնարրմէյէ պիլէ միգթէտիր օլմասը։

Պիչարէ գըզ, հիշ պիր սուրէթլէ, պու ԱՃԳ ԷՍԲԱՐԸ իչինտէն չըգամագտա, վէ հիստէթինտէն ագլընը զայ իթմէք հալէրինէ կէլմէքտէ խսի...։

—Հէ՛լէն. պու գատար իշկէնճէ քեաֆի տէյի՞լ մի. տահա մէրհամէթ խտէճէք սըրա կէ՞մէսի մի, տէտի սէֆիլ հայլազ, մէրհամէթ թահրիք խտճի մէյեուսանէ պիր պագըշա տիլդէր զըզըն եիւգիւնէ պագարագ։

—Պանա ամվ իթմէլիսին Բա՛լի. շու իքի իւշ այ զարքընտա վուգու պուլան հալլէր օլ տէրէճէտէ պէնի սարմըշլար տըր քի, հէնուզ քէնտիմի պուլամայօրրմ։

—Պէնի ալտաթմագ խթէյօրսըն. Հէլէ՛ն։

—Խա՛յր, նէ՞ իշիւն սէնի ալտաթմագ խթէյէճէյիմ։

—Պէն սէնատէն տէյիլ պիր սիւվալ, իլա պիր խղահաթ պէքլէմէքտէ խտիմ... Պագ նասը՞լ սիքիւթ խտիյօրսըն Հէլէ՛ն. խղահաթ վէրմէյօրսըն. չիւնքի պու խղահաթըն մալի պանա չօղա օթուրաճաղընը պիլէրէք, իլամմը վէրմէյէ եիւրէյին տայանմայօր։ Ֆագաթ, Հէլէ՛ն Հուայթբրոզ, պիր վագթ ՈԵՎԼԻ-ԼԻ-մ թէսմիյէ խղէմէյէ հիմմէթ պուլուրտրրրն Բալիրնրն, սէնին ուղրունա եիւզ տէֆա էօվլիւմ իլէ եիւզպէ եիւզ կէմէյէ թէրէտտիւտ իթմէսիյինի էյի պիլիրսին. իսմն էկէր չիմտի պաղասընը սէվմիյօրսըն եախսա արթըզ պէնի սէվմէյրսուն խսէ սէօյլէ. սէնին բահաթըն սէնին մէսուտիյէթինն իչիւն խթէյտիյին վագթ եենէ էօվլիյէ հաղրրրմ. սէնտէն պաշգա պիր նիյմէթ պաշգա պիր իգդալ պէքլէմէմ. եալընըզ շու տիլդէր տուտագլարրն իլէ «էօլ» տիմէնին իչիմմէք քեաֆի տիր. չիմտիյէ տէկին, սէնին իչիւն չէքտիյիմ մէշագգաթլարա վէ էօվլիմ թէհլիքէլերինէ դարը, պու գատար միւքեաֆաթ պիլէ պէնիմ իչիւն չօգ տրը...։

—Նէ՞ իչիւն պէօյլէ ամը սէօյլէր սէօյէյօրսըն Բա՛լի։

—Էօվլիմի խթէմէ՞գիմի. Հէլէ՛ն։

—Նէ՞ իչիւն էօվլէնի խթէյէճէյիմ. Բա՛լի։

—Պիր ատէմին էօվլէնինի խթէմէյէն, անրն եաչամասը էապալընը քէնտիսինէ կէօսթէրմէյի պիր. ալէգագա լիսանընտա պունուն իքիսի օրթասը պիր լուզէթ եօգ տրը...։ Եինէ սիքիսթ խտիյօրսըն Հէլէ՛ն... էվվէթ հագդրն վար տրը. «եաչա» տիմէյէ ճէաբէթ խտէմէյէն եիւրէյինին, «էօլ» տիմէյէ ատ գուտրէթի պուլունմամայը։ Ա՜հ. պէօյլէ պիր սէֆիլ էօլիմմէ մահվ օլմագ իչի՞ն մի օլ գատար չէրէֆի էօլիմէրտէն գուրթուլարմ... էվվէթ սէֆի՛լ պիր էօլիմ իլէ, էօլիմէրին էն տէչէթլիսի իլէ էօլմէ՞ք իչիւն մի...։

—Նէ՞ իչիւն ալլայօրսըն Բա՛լի. սէն չիմտի պէօյիւք պիր ատէմին տաքէր սին. պիր պահրկէ գօմանտանը սը. չօճուգ կիպի ալլամագ տանա եազըը՞ր մը...։

—Այէգագա լիսանընտա. եաչ, բիսթպէ, վէ մէանէտ լուղէթլերինին մանէասը եօգ տրը. վէ պէքի տէ պէնիմ եէրիմէ սէնին եիւբէյինի քէնտիսինէ ճէլլլ իթմիշ օլան ատէմ...։

—Պէնիմ եիւբէյիմի պաշգասը ճէլլլ իթմիշ տէյիլ տիր, Բա՛լի։

—Եօլէ խէ նէ՞ իչիւն պէնի բէտտա խտիյօրսըն։

—Քի՞մ տէյօր քի սէնի բէտտա խտիյօրրմ տէյի։

—Սիսպհա՞ն Ալլահ. պիր ատէմի սէվմէմէք անը բէտտա իթմէք տէյի՞լ մի տիր։

—Քի՞մ տէյօր քի սէնի սէվմէմէքտէյիմ տէյի։

—Եա սէվմինիմմէն եա մէյուսիյէթիմտէն չըլտրրաճաղըմա պիր չէյ գալմայօր։ Հէլէ՛ն. պէն Ամէրիգա տէնիզլերինտէ սէնին ուղրունա չայգանրպ տուրմագտա իքէն, Ինկիլթերրատա սէվմէք լուզէթինին մանէասը թէպտիլ վէ մահվ մը օլտու։

—Խա՛յր. նէ՞ իչիւն թէպտիլ վէ մահվ օլաճագ տրը։

—Զիւնքի պիր վագթ պէնի նէ տուրէթլէ սէվմէքտէ խտին խսէ, չիմտի տէ էօյլէ սէվմէյօրսըն։ Հէլէ՛ն. Բալի Միւրրը պիր մաչուգ պիր Նիչանը կիպի սէվէյօ՞րմըսըն. սէն սէօյլէ. սէն հիւքմ էթ...։

—Տայիմա սէնի գարնտաշ կիպի սէվմիշիմ Բա՛լի. վէ պունտան սօնրա սէվմէյիմէ տէ սէնի թէէմին խտէրիմ։

—Գարնտաշլըգ մուհապպէթինի պաշգասընա տագլա Հէլէ՛ն։ Արթըգ պունտան գիյատէ սէնտէն պիր խղահաթ խթէմէյէ տէ իհթիյաճըմ գալմաը։ Ֆէլաքէթիմին տէրէճէսինի չիմտի անլայօրրմ։ Շիմտի եիւրիմէ պագ Հէ՛լէն. սէրպէսթ սէօյիւն իչիւն թէչէքքիւր խտէրիմ. պագ չիմտի չօճուգ կիպի աղլայօ՞րմայրմ. խա՛յր, չիւնքի արթըգ պիր ատէմ կիպի էօլմէքլիյին սըրասը կէլտիյինի անլատրմ...։

—Բա՛լի. տիվանէ օ՛ղմա. պիր ազ վագթ թէհամիլլի օլ պագալրմ։

(ՏԻԷ-Գ)

խի բէյ տէր բէյ մէյտանա չը-գըալ ըէզիլ օլաճաղլարընը գա-վիէն մէմուլ էյլէրիլ։

Իշպու պէնտիմիզ խիթամվէր-մէզտէն էվվէլ չունու տախի իլա-վէթէն պէէան իտէրիզ քի, Տօղ-թօր փէշտիմալճեան էֆէնտի՝ խալիսանէ քէնտիսինէ միւրաճա-աթ իտէն Գրիգոր Նիկողոսեան էֆէնտիյի ատէթա ալտաթըպ ահվալը միլլէթ հագգընտա եան-ը մալումաթ վերտիքտէն վէ քէնտիսի տէ օ մալումաթը Մ-ի կաղէթաալընտա մուխթիլիք սը-ֆաթըյլա թէքրար իթտիքտէն սօնրա, շիմտի չգմըշ պիր վագ-տան պէրու Գաֆգասիատա-քի Ազ-ֆ-ա պէնտէր եաղ-րաղ մուամիլէյի Նիկողոսեան էֆէնտիյի շէտիտէն մուսիսզ իթմէքտէ վէ միլլէթին կէօպլինէ ֆէնա կէօսթէրմէկէ չալըշմագ-տա, վէ Մ-ի եատիկաբը տա օ Ազ-ֆ-ա արձագանք օլարագ մէղքիւր պէնտէրի ալըպ այնէն նէյը էյլէմէքտէ վէ ֆագաթ Նի-կողոսեան էֆէնտինին միւտաֆէա ճէվապլարընը գապուլ իթմէմէ-տէ տիր։

Իչթէ պէօյլէճէ իբի սէնէտէն պէրու մէյտանը մանթպուանթա չալգանան շու Նիկողոսեան մէսէ-լէսի հալը օլունուպ, սաբը մաս-քէ աշաղա ալընմըշ, վէ միլլէթ իպրազը զարազ իսէն քիմ օլաբ-ղը անլաշըլարագ հագիգաթը հալ կիւնէշ կիպի թէպէյիւն իթմիշ տիր, էկէր Նիկողոսեան էֆէն-տինին պէյանաթը սահիհ իսէ։

ՐԷՍՄԻ

Տէրսաատէթտէ թէէտիյէ օլ-նան էսհամը ճէտիտէ վէ միւ-պէտտէյէ վէ ատիյէ վէ սարէ-նին ասհապը եէտալէրինտէ պուլունան պէրաթը գուբօնլարը իլէ գուբօնը թէգասիթ սէրկիլէ-րինին պա իրատէի արիյէ խպրի-նէի ճէլիլէճէ թէրթիպ ու թապ իթտիրիլէն ճըզտանլար իլէ միւ-պատէլէսիյէ, պատէլին պու ճըզտանլար իւզրէ իճրաի թէէ-տիյաթ օլունճաղը կէչէնտէ կա-զէթալար վասէթաը իլէ իլան իթտիրիմիշ իտի։

Պու սուրէթին 299 սէնէսի մար-թընան իթիպարէն իճրասը իլէ պէրապէր, պատէմա հէր նէ սու-րէթլէ օլուր իսէ օլսուն էսհամ վէ սարէրի մէպհուսսէ ասհապրի-ատան ճըզտան ալմայանլարա եէտ-լէրինտէքի գուբօն վէ սէրկիլէր իւզրինէ ադէչ վերիմմէսի ախի-բէն միւթէալլիգ պուլլուլան իրա-տէի ալիյէի գաթիյէ իգթիզասը-ատան օլմաղլա, քէյֆիյէթ ասհա-պը էսհամ վէ սարէրէն մալումէ-բի օլարագ հէման վագթ կէչիրիլ-մէքտիզին չիմտիտէն եէտալէրինտէ պուլունան պէրաթ վէ սէրկիլէ-րին մէղքիւր 99 սէնէսի մարթը իպթիտասընտան չուպաթը դա-յէթինէ տէկին գուբօնլարը քեա-միլէն իւզրէրինտէ օլմագ իւզ-րէ թաթպիգ մէօհրլերի իլէ պէ-րապէր նիհայէթ մարթըն 15ճինէ գատար խպրինէի ճէլիլէ տույունը ումումիյէ իտարէսինէ կէթիրմէլէ-րի, վէ ճըզտան թէրթիպլինին խա-բիճինտէ տէ ադէչ իթասը թահթը մէմնուլյէթտէ պուլունտըրընան, իլէրուտէ պիր կէօնա իթիգարա մահալ գալմամագ իչին ասհա-պընըն հէման բէյտէրբէյ իտա-բէի մէղքիւրէյէ միւրաճաաթ յա-լէմէլերի պէթէքրար իլան օլու-նուր։

ՏԻՒԷ

ԹԻՃԱՐԷԹ ՆԷՋԱՐԷԹԻՆԵՏԷՆ

Տէրսաատէթ թիճարէթ Օտասը՝ նիզամնամէի մախսուսը հիւ-միւնճէ, հիւքիմէթը Սէնիյէնին թիճարէթ նէզարէթի վասէթաը իլէ թիճարէթէ վէ թիւճճարա միւթէալլիգ խթիհսալ իտէճէյի մալումաթըն մէնպար վէ հիւքի-մէթը Սէնիյէ իլէ թիւճճար պէյ-նինտէ իճրա իտիլէճէք մուամէ-լաթըն վասէթակ մախսուսէսի պուլունարընտան, կէրէք թէ-պաահ տէվլէթը Ազիզէտէն վէ կէ-րէք թէպաահ էճնէ պիյէտէն օլ-սուն իպ ամէթկէսանը Տէրսաատէթ-տէ պուլունան պիլճիմէտ թիւճ-ճար վէ պանքէր վէ ֆապրիգա-թօրլար վէ շիրքէթլէրին մէղքիւր Օտանըն տէֆթէրը մախսուսընա իտիլէրինի գայտ իթտիրմէլէրի լազըմ կէլէճէյի, վէ պունլար-տան հէնուզ գայտ օրնմայանլար վար իսէ տէվահիր վէ մէհամիմ-տէն հագլարընտա պիր մատտէ սիվալի թագտիրինտէ Օտա թա-բաֆընտան իթտի մալումաթ իլէ մուամէլաթը թիւճճարիյէլերինին թէսհիլինէ մուվաֆֆագ օրնա-մայաճաղը կիպի, թիւճճարա մու-թէալլիգ քէֆալէթնամէլերտէ էսամիսի մուհարբեր քիւֆէլա-նընը թաստիգի պա իրատէի Սէ-նիյէ պատէշին մէղքիւր Օտանա իճրա իտիլմէսի մուգարրեր օ-լուպ, հալպու քի, Օտանա մու-ղայրէտ օրնմայանլարընն տէրէճէի սէրվէթի վէ իթիպարլարընընն թա-ենին միւրքին օրամայաճաղընա-տան, օ մաղուլէլերէ թիւճճար նաղարը իլէ պաղրամայաճաղը մէղքիւր Օտա հէյէթինտէն իչար օլունմուշ, վէ սուրէթը իչար մուվաֆֆըզը նիզամ պուլունմուշ օրնմաղլա, քէյֆիյէթ ումուրը թիւճճարիյէ իլէ մէշգուլ պու-լունանլարընն մալումէրի օրուպ, պատէշին ահրեամ նիզամա թէ-պաիյէթ վէ թէվֆիգը հարէքէթ-լէ իսիյերինի մէղքիւր Օտանընն տէֆթէրինտէ գայտ իթտիրմէլէրի լիւզումընն իլանընա իպթիտար գէլընը։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԵՕՂԿԱՏ

Եօղկաա մուխպիրիմիզ՝ 1883 յուն-վար 25 թարիխիյէ ամթիսէքի մէք-թուպը թարաֆընընա կէօնտէրմիշ տիր։

Ումուրը միլլէթ վէ վաթանը-մըզ Թիւրքիս հագգընտա տաի-բէի հագգանիյէթտէ միւպահիս ֆայիտէմէնա պէնտէրին տէրճ օլունճաղընը գավիէն պիրտի-կիմտէն, տամի իւզ դիբը պաղը հավատխանթը վաթանիյէ վէ միլ-լիյէնին թապ ու նէյրի գարինը գապուլ պույրուլաճաղընա իւ-միտվարըմ։

Գեր. Առաֆնորդ. Տեղ. Հայրը-մըզ պու տէֆա ենինէ դաթի օ-լարագ սոն վէտասընը մահալլի Գառառ. վարչութիւնա պիլտիր-միշ, վէ իսթիֆանամէսինտէ քէն-տիսինին տէ պիր միճակ սահիպի օլտուղընը վէ միճակընը հալը սէֆալէթտէ պուլունտուղունու վէ իսթիֆասընը էսպապը մու-ճիպէլի օլմասընը տերմէյան իտէրէք, Բաթրիգխանէմիզ ու-մուր ու մէսալիհինին միհվերը լա-յըգընտա ճէրէյան իթտիկինի մուսթասարէն պէյան իտուպ 20-30 կիւն զարֆընտա ալէշ ուսուլ պիր պաչդա Առաֆնորդ ինթի-խապը իչին Բաթրիգխանէյէ միւրաճաաթ իթմէլէրինի վէ մու-ախխարէն քէնտիսինի պու պապ-տէքի մէսուլյէթտէն արի թուն-մալարընը էքիտէն թէֆհիմ էյլէ-միշ տիր։

Գեր. Տեղ. Հայրըն իսթիֆասը հագգընտա իթասը լապրմէտէն օլան պաղը միթաամըզըն թէք-միլինի վագթը ախէրէ թէրք իլէ շիմտիլիք Գեր. Շիշմանեանընն Եօղատատան միւֆերագաթը հիչ պիր էյլիկի մուճիպ օրնմայաճաղը-նը պէյանէլ իբթիֆա իտէրիզ։

Անճ. չիրքէթինին 6ընճը տէվրը սէնէվիսի զէյնէթի՝ Գեր. Տեղ. Հայ-ըն թահթը բիյասէթինտէ քիւ-շատ օլունուս. պաղը սիպեան խոշ ավազ իլէ Ադգ. նաղմէլէր թէրէնիւմ իտէրէք զիյնէթէ պիր գաթ տահա հիւսնիւ բէվիլագ վէրմէքտէ իտի խէլէր տէ, պաշ-գա սէնէլերէ նիսպէթէն հաղը-բունտան 3-4 գըսմը նօգսան իտի. չիֆահէն վէ թահրիրէն պաղը նութգլար իյրատ օլունտուլար. Տէր Մինասեան իգնատիոս էֆէն-տի տախի վագը օլան թէքլիֆ-պատի տէվլէթը Ազիզէտէն վէ կէ-րէք թէպաահ էճնէ պիյէտէն օլ-սուն իպ ամէթկէսանը Տէրսաատէթ-տէ պուլունան պիլճիմէտ թիւճ-ճար վէ պանքէր վէ ֆապրիգա-թօրլար վէ շիրքէթլէրին մէղքիւր Օտանընն տէֆթէրը մախսուսընա իտիլէրինի գայտ իթտիրմէլէրի լազըմ կէլէճէյի, վէ պունլար-տան հէնուզ գայտ օրնմայանլար վար իսէ տէվահիր վէ մէհամիմ-տէն հագլարընտա պիր մատտէ սիվալի թագտիրինտէ Օտա թա-բաֆընտան իթտի մալումաթ իլէ մուամէլաթը թիւճճարիյէլերինին թէսհիլինէ մուվաֆֆագ օրնա-մայաճաղը կիպի, թիւճճարա մու-թէալլիգ քէֆալէթնամէլերտէ էսամիսի մուհարբեր քիւֆէլա-նընը թաստիգի պա իրատէի Սէ-նիյէ պատէշին մէղքիւր Օտանա իճրա իտիլմէսի մուգարրեր օ-լուպ, հալպու քի, Օտանա մու-ղայրէտ օրնմայանլարընն տէրէճէի սէրվէթի վէ իթիպարլարընընն թա-ենին միւրքին օրամայաճաղընա-տան, օ մաղուլէլերէ թիւճճար նաղարը իլէ պաղրամայաճաղը մէղքիւր Օտա հէյէթինտէն իչար օրնմուշ, վէ սուրէթը իչար մուվաֆֆըզը նիզամ պուլունմուշ օրնմաղլա, քէյֆիյէթ ումուրը թիւճճարիյէ իլէ մէշգուլ պու-լունանլարընն մալումէրի օրուպ, պատէշին ահրեամ նիզամա թէ-պաիյէթ վէ թէվֆիգը հարէքէթ-լէ իսիյերինի մէղքիւր Օտանընն տէֆթէրինտէ գայտ իթտիրմէլէրի լիւզումընն իլանընա իպթիտար գէլընը։

ՐԷՍՄԻ

Տէրսաատէթտէ թէէտիյէ օլ-նան էսհամը ճէտիտէ վէ միւ-պէտտէյէ վէ ատիյէ վէ սարէ-նին ասհապը եէտալէրինտէ պու-լունան պէրաթը գուբօնլարը իլէ գուբօնը թէգասիթ սէրկիլէ-րինին պա իրատէի արիյէ խպրի-նէի ճէլիլէճէ թէրթիպ ու թապ իթտիրիլէն ճըզտանլար իլէ միւ-պատէլէսիյէ, պատէլին պու-ճըզտանլար իւզրէ իճրաի թէէ-տիյաթ օլունճաղը կէչէնտէ կա-զէթալար վասէթաը իլէ իլան իթտիրիմիշ իտի։

Պու սուրէթին 299 սէնէսի մար-թընան իթիպարէն իճրասը իլէ պէրապէր, պատէմա հէր նէ սու-րէթլէ օլուր իսէ օլսուն էսհամ վէ սարէրի մէպհուսսէ ասհապրի-ատան ճըզտան ալմայանլարա եէտ-լէրինտէքի գուբօն վէ սէրկիլէր իւզրինէ ադէչ վերիմմէսի ախի-բէն միւթէալլիգ պուլլուլան իրա-տէի ալիյէի գաթիյէ իգթիզասը-ատան օլմաղլա, քէյֆիյէթ ասհա-պը էսհամ վէ սարէրէն մալումէ-բի օլարագ հէման վագթ կէչիրիլ-մէքտիզին չիմտիտէն եէտալէրինտէ պուլունան պէրաթ վէ սէրկիլէ-րին մէղքիւր 99 սէնէսի մարթը իպթիտասընտան չուպաթը դա-յէթինէ տէկին գուբօնլարը քեա-միլէն իւզրէրինտէ օլմագ իւզ-րէ թաթպիգ մէօհրլերի իլէ պէ-րապէր նիհայէթ մարթըն 15ճինէ գատար խպրինէի ճէլիլէ տույունը ումումիյէ իտարէսինէ կէթիրմէլէ-րի, վէ ճըզտան թէրթիպլինին խա-բիճինտէ տէ ադէչ իթասը թահթը մէմնուլյէթտէ պուլունտըրընան, իլէրուտէ պիր կէօնա իթիգարա մահալ գալմամագ իչին ասհա-պընըն հէման բէյտէրբէյ իտա-բէի մէղքիւրէյէ միւրաճաաթ յա-լէմէլերի պէթէքրար իլան օլու-նուր։

ՏԻՒԷ

ԹԻՃԱՐԷԹ ՆԷՋԱՐԷԹԻՆԵՏԷՆ

Տէրսաատէթ թիճարէթ Օտասը՝ նիզամնամէի մախսուսը հիւ-միւնճէ, հիւքիմէթը Սէնիյէնին թիճարէթ նէզարէթի վասէթաը իլէ թիճարէթէ վէ թիւճճարա միւթէալլիգ խթիհսալ իտէճէյի մալումաթըն մէնպար վէ հիւքի-մէթը Սէնիյէ իլէ թիւճճար պէյ-նինտէ իճրա իտիլէճէք մուամէ-լաթըն վասէթակ մախսուսէսի պուլունարընտան, կէրէք թէ-պաահ տէվլէթը Ազիզէտէն վէ կէ-րէք թէպաահ էճնէ պիյէտէն օլ-սուն իպ ամէթկէսանը Տէրսաատէթ-տէ պուլունան պիլճիմէտ թիւճ-ճար վէ պանքէր վէ ֆապրիգա-թօրլար վէ շիրքէթլէրին մէղքիւր Օտանընն տէֆթէրը մախսուսընա իտիլէրինի գայտ իթտիրմէլէրի լազըմ կէլէճէյի, վէ պունլար-տան հէնուզ գայտ օրնմայանլար վար իսէ տէվահիր վէ մէհամիմ-տէն հագլարընտա պիր մատտէ սիվալի թագտիրինտէ Օտա թա-բաֆընտան իթտի մալումաթ իլէ մուամէլաթը թիւճճարիյէլերինին թէսհիլինէ մուվաֆֆագ օրնա-մայաճաղը կիպի, թիւճճարա մու-թէալլիգ քէֆալէթնամէլերտէ էսամիսի մուհարբեր քիւֆէլա-նընը թաստիգի պա իրատէի Սէ-նիյէ պատէշին մէղքիւր Օտանա իճրա իտիլմէսի մուգարրեր օ-լուպ, հալպու քի, Օտանա մու-ղայրէտ օրնմայանլարընն տէրէճէի սէրվէթի վէ իթիպարլարընընն թա-ենին միւրքին օրամայաճաղընա-տան, օ մաղուլէլերէ թիւճճար նաղարը իլէ պաղրամայաճաղը մէղքիւր Օտա հէյէթինտէն իչար օրնմուշ, վէ սուրէթը իչար մուվաֆֆըզը նիզամ պուլունմուշ օրնմաղլա, քէյֆիյէթ ումուրը թիւճճարիյէ իլէ մէշգուլ պու-լունանլարընն մալումէրի օրուպ, պատէշին ահրեամ նիզամա թէ-պաիյէթ վէ թէվֆիգը հարէքէթ-լէ իսիյերինի մէղքիւր Օտանընն տէֆթէրինտէ գայտ իթտիրմէլէրի լիւզումընն իլանընա իպթիտար գէլընը։

ԹԻՐԱԻՄԱՆԸ

Տէրսաատէթտէ թէէտիյէ օլ-նան էսհամը ճէտիտէ վէ միւ-պէտտէյէ վէ ատիյէ վէ սարէ-նին ասհապը եէտալէրինտէ պու-լունան պէրաթը գուբօնլարը իլէ գուբօնը թէգասիթ սէրկիլէ-րինին պա իրատէի արիյէ խպրի-նէի ճէլիլէճէ թէրթիպ ու թապ իթտիրիլէն ճըզտանլար իլէ միւ-պատէլէսիյէ, պատէլին պու-ճըզտանլար իւզրէ իճրաի թէէ-տիյաթ օլունճաղը կէչէնտէ կա-զէթալար վասէթաը իլէ իլան իթտիրիմիշ իտի։

Պու սուրէթին 299 սէնէսի մար-թընան իթիպարէն իճրասը իլէ պէրապէր, պատէմա հէր նէ սու-րէթլէ օլուր իսէ օլսուն էսհամ վէ սարէրի մէպհուսսէ ասհապրի-ատան ճըզտան ալմայանլարա եէտ-լէրինտէքի գուբօն վէ սէրկիլէր իւզրինէ ադէչ վերիմմէսի ախի-բէն միւթէալլիգ պուլլուլան իրա-տէի ալիյէի գաթիյէ իգթիզասը-ատան օլմաղլա, քէյֆիյէթ ասհա-պը էսհամ վէ սարէրէն մալումէ-բի օլարագ հէման վագթ կէչիրիլ-մէքտիզին չիմտիտէն եէտալէրինտէ պուլունան պէրաթ վէ սէրկիլէ-րին մէղքիւր 99 սէնէսի մարթը իպթիտասընտան չուպաթը դա-յէթինէ տէկին գուբօնլարը քեա-միլէն իւզրէրինտէ օլմագ իւզ-րէ թաթպիգ մէօհրլերի իլէ պէ-րապէր նիհայէթ մարթըն 15ճինէ գատար խպրինէի ճէլիլէ տույունը ումումիյէ իտարէսինէ կէթիրմէլէ-րի, վէ ճըզտան թէրթիպլինին խա-բիճինտէ տէ ադէչ իթասը թահթը մէմնուլյէթտէ պուլունտըրընան, իլէրուտէ պիր կէօնա իթիգարա մահալ գալմամագ իչին ասհա-պընըն հէման բէյտէրբէյ իտա-բէի մէղքիւրէյէ միւրաճաաթ յա-լէմէլերի պէթէքրար իլան օլու-նուր։

ՏԻՒԷ

ԹԻՃԱՐԷԹ ՆԷՋԱՐԷԹԻՆԵՏԷՆ

Տէրսաատէթ թիճարէթ Օտասը՝ նիզամնամէի մախսուսը հիւ-միւնճէ, հիւքիմէթը Սէնիյէնին թիճարէթ նէզարէթի վասէթաը իլէ թիճարէթէ վէ թիւճճարա միւթէալլիգ խթիհսալ իտէճէյի մալումաթըն մէնպար վէ հիւքի-մէթը Սէնիյէ իլէ թիւճճար պէյ-նինտէ իճրա իտիլէճէք մուամէ-լաթըն վասէթակ մախսուսէսի պուլունարընտան, կէրէք թէ-պաահ տէվլէթը Ազիզէտէն վէ կէ-րէք թէպաահ էճնէ պիյէտէն օլ-սուն իպ ամէթկէսանը Տէրսաատէթ-տէ պուլունան պիլճիմէտ թիւճ-ճար վէ պանքէր վէ ֆապրիգա-թօրլար վէ շիրքէթլէրին մէղքիւր Օտանընն տէֆթէրը մախսուսընա իտիլէրինի գայտ իթտիրմէլէրի լազըմ կէլէճէյի, վէ պունլար-տան հէնուզ գայտ օրնմայանլար վար իսէ տէվահիր վէ մէհամիմ-տէն հագլարընտա պիր մատտէ սիվալի թագտիրինտէ Օտա թա-բաֆընտան իթտի մալումաթ իլէ մուամէլաթը թիւճճարիյէլերինին թէսհիլինէ մուվաֆֆագ օրնա-մայաճաղը կիպի, թիւճճարա մու-թէալլիգ քէֆալէթնամէլերտէ էսամիսի մուհարբեր քիւֆէլա-նընը թաստիգի պա իրատէի Սէ-նիյէ պատէշին մէղքիւր Օտանա իճրա իտիլմէսի մուգարրեր օ-լուպ, հալպու քի, Օտանա մու-ղայրէտ օրնմայանլարընն տէրէճէի սէրվէթի վէ իթիպարլարընընն թա-ենին միւրքին օրամայաճաղընա-տան, օ մաղուլէլերէ թիւճճար նաղարը իլէ պաղրամայաճաղը մէղքիւր Օտա հէյէթինտէն իչար օրնմուշ, վէ սուրէթը իչար մուվաֆֆըզը նիզամ պուլունմուշ օրնմաղլա, քէյֆիյէթ ումուրը թիւճճարիյէ իլէ մէշգուլ պու-լունանլարընն մալումէրի օրուպ, պատէշին ահրեամ նիզամա թէ-պաիյէթ վէ թէվֆիգը հարէքէթ-լէ իսիյերինի մէղքիւր Օտանընն տէֆթէրինտէ գայտ իթտիրմէլէրի լիւզումընն իլանընա իպթիտար գէլընը։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԵՕՂԿԱՏ

Եօղկաա մուխպիրիմիզ՝ 1883 յունվար 25 թարիխիյէ ամթիսէքի մէք-թուպը թարաֆընընա կէօնտէրմիշ տիր։

Ումուրը միլլէթ վէ վաթանը-մըզ Թիւրքիս հագգընտա տաի-բէի հագգանիյէթտէ միւպահիս ֆայիտէմէնա պէնտէրին տէրճ օլունճաղընը գավիէն պիրտի-կիմտէն, տամի իւզ դիբը պաղը հավատխանթը վաթանիյէ վէ միլ-լիյէնին թապ ու նէյրի գարինը գապուլ պույրուլաճաղընա իւ-միտվարըմ։

Գեր. Առաֆնորդ. Տեղ. Հայրը-մըզ պու տէֆա ենինէ դաթի օ-լարագ սոն վէտասընը մահալլի Գառառ. վարչութիւնա պիլտիր-միշ, վէ իսթիֆանամէսինտէ քէն-տիսինին տէ պիր միճակ սահիպի օլտուղընը վէ միճակընը հալը սէֆալէթտէ պուլունտուղունու վէ իսթիֆասընը էսպապը մու-ճիպէլի օլմասընը տերմէյան իտէրէք, Բաթրիգխանէմիզ ու-մուր ու մէսալիհինին միհվերը լա-յըգընտա ճէրէյան իթտիկինի մուսթասարէն պէյան իտուպ 20-30 կիւն զարֆընտա ալէշ ուսուլ պիր պաչդա Առաֆնորդ ինթի-խապը իչին Բաթրիգխանէյէ միւրաճաաթ իթմէլէրինի վէ մու-ախխարէն քէնտիսինի պու պապ-տէքի մէսուլյէթտէն արի թուն-մալարընը էքիտէն թէֆհիմ էյլէ-միշ տիր։

Գեր. Տեղ. Հայրըն իսթիֆասը հագգընտա իթասը լապրմէտէն օլան պաղը միթաամըզըն թէք-միլինի վագթը ախէրէ թէրք իլէ շիմտիլիք Գեր. Շիշմանեանընն Եօղատատան միւֆերագաթը հիչ պիր էյլիկի մուճիպ օրնմայաճաղը-նը պէյանէլ իբթիֆա իտէրիզ։

Անճ. չիրքէթինին 6ընճը տէվրը սէնէվիսի զէյնէթի՝ Գեր. Տեղ. Հայ-ըն թահթը բիյասէթինտէ քիւ-շատ օլունուս. պաղը սիպեան խոշ ավազ իլէ Ադգ. նաղմէլէր թէրէնիւմ իտէրէք զիյնէթէ պիր գաթ տահա հիւսնիւ բէվիլագ վէրմէքտէ իտի խէլէր տէ, պաշ-գա սէնէլերէ նիսպէթէն հաղը-բունտան 3-4 գըսմը նօգսան իտի. չիֆահէն վէ թահրիրէն պաղը նութգլար իյրատ օլունտուլար. Տէր Մինասեան իգնատիոս էֆէն-տի տախի վագը օլան թէքլիֆ-պատի տէվլէթը Ազիզէտէն վէ կէ-րէք թէպաահ էճնէ պիյէտէն օլ-սուն իպ ամէթկէսանը Տէրսաատէթ-տէ պուլունան պիլճիմէտ թիւճ-ճար վէ պանքէր վէ ֆապրիգա-թօրլար վէ շիրքէթլէրին մէղքիւր Օտանընն տէֆթէրը մախսուսընա իտիլէրինի գայտ իթտիրմէլէրի լազըմ կէլէճէյի, վէ պունլար-տան հէնուզ գայտ օրնմայանլար վար իսէ տէվահիր վէ մէհամիմ-տէն հագլարընտա պիր մատտէ սիվալի թագտիրինտէ Օտա թա-բաֆընտան իթտի մալումաթ իլէ մուամէլաթը թիւճճարիյէլերինին թէսհիլինէ մուվաֆֆագ օրնա-մայաճաղը կիպի, թիւճճարա մու-թէալլիգ քէֆալէթնամէլերտէ էսամիսի մուհարբեր քիւֆէլա-նընը թաստիգի պա իրատէի Սէ-նիյէ պատէշին մէղքիւր Օտանա իճրա իտիլմէսի մուգարրեր օ-լուպ, հալպու քի, Օտանա մու-ղայրէտ օրնմայանլարընն տէրէճէի սէրվէթի վէ իթիպարլարընընն թա-ենին միւրքին օրամայաճաղընա-տան, օ մաղուլէլերէ թիւճճար նաղարը իլէ պաղրամայաճաղը մէղքիւր Օտա հէյէթինտէն իչար օրնմուշ, վէ սուրէթը իչար մուվաֆֆըզը նիզամ պուլունմուշ օրնմաղլա, քէյֆիյէթ ումուրը թիւճճարիյէ իլէ մէշգուլ պու-լունանլարընն մալումէրի օրուպ, պատէշին ահրեամ նիզամա թէ-պաիյէթ վէ թէվֆիգը հարէքէթ-լէ իսիյերինի մէղքիւր Օտանընն տէֆթէրինտէ գայտ իթտիրմէլէրի լիւզումընն իլանընա իպթիտար գէլընը։

* *

Տէրունը չէհրետ չիչէք իլէթի ինսաֆսըզճա քէնտի հէօքմիւ չէտիտինի իճրա իթմէքտէ վէ պու եիւզտէն վէֆաթ իտէն սիպա-եանընն ատէտի կիւն պէ կիւն չօ-ղալմագտա տըր։ Պու կիւնէ գա-տար իշպու իլէթէ 230 քիչի գա-տար գուրպան կէսիմիշ օլուպ, վէֆաթ իտէնլէրտէն էքսէրսիսի-նին տէ աշըլանանմայանլար օլ-տըգլարը սէօյլէնմէքտէ տիր։

* *

5—6 եաշընտա պիր չօճուգ ա-թէչէ տօլու օլան պիր մանկալըն եանընտա օղնատըղը էսնատէ նա-ալսա էլպիսէսի աթէշ ալըպ պի-չարէնին էլլերի վէ եիւղերի խայ-լիճէ միհթերէք օլուպ սէյրիւն-տիւրիւմիշ իսէ տէ, պիր միւա-տէթ սոնրա վէֆաթ իթմիշ տիր։

* *

Էհլը գալեմ վէ սահիպը ֆէ-թանէթ ու տիրայէթ օլուպ կէ-չէնտէ Սունկուրըստա կէնճ չա-պընտա թէրքը տաղտաղի ալեմ էյլէյէն Սարգիս Էֆ. Նուրըլեա-նընն 24 եաշընտա մախտումը Ա-ղեքսանդր Էֆ. Նուրըլեան՝ բէ-տերինին վէֆաթընտան հասըլ օ-լան թէէսիւրը գալգինի թատիլ իսէմէյիպ ինսիպ պիր օտայա չէ-քիլիպ ըէվոլվէր իլէ քէնտիսինի չէնէսի ալթընտան վուրմուշ, վէ գաֆա թասը գուրշուն իլէ չըգ-միշ տըր, վէ քէնտի ֆամիլեա-սընին միւսամաղրաղ պուլունտըղը մաթէմ տէրեսընը պիր գաթ տահա ճօչտուրմըշ տըր։

* *

Շեթամըզ չիտտէթլի սուրէթտէ տէվամ իթմէքտէ օլուպ, Աղուչուգ իբի արշընը մըզտարը գար տուշ-միշ տիր։ Սաիր հայվանաթ կի-պի թիֆթիք տավարլարը տախի զայիֆլիքլերի սէպէպինտէն թէ-լէֆ օլմագտա վէ ախրուիթա զա-յէթ սուրկուն պիր հալտէ պու-լունմագտա տըր։

ՃԻԶՈՒԻԹԱԼԷԶ ՄԱՍԻՍԻՆ ԹԷՐՊԻՑԷՍԻԶԼԻՑԻ ՍԷՄԷՐԷՍԻ

Ն թխաէքի մէքթուպ տէրճի զըմիրն-տա մանթպամըզա իրսալ գէլընմըշ տըր.

Ասիթանէ 1/13 փետր. 1883

. . . Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Պիր վագթտան պէրու Մ-ի կաղէթասընընն հատտինի թէճա-վուզ իթմէք գապրինտէն օլան լիսան վէ մուամէլէլերտէ պու-լունտըղը զէմաթը տիրայէթսի-մաթ իլէ պէրապէր պէնտէլերի-նին տախի մալումի օլարագ կիպի, սոն տէֆա տախի պէչէրիյէթճէ ճիպկինյէթսիզ պիր մուամէլէտէ պուլունտըղընտան, օ հալտէ թա-այիզը ումումիյէ լայըգ օլտըղընը պէյան իտէրիմ։

Շէօյլէ քի, սայէի թէրագգը-վայէի հաղրէթը Բատիշահիտէ միլլիմիզտէ էրմէնճէ, վէ թիւրք-ճէ լիսանլար իւզրէ նէյը օլունան էրմէնի կաղէթալարը միյանընտա էն ճիտտիսի պուլունան թէր-ճէմանը էֆէնտիրընը՝ էհալի թարա-ֆընտան մանէլմէմունիյէ գապուլ օլունմուշ վէ անրն հիւսնիւ թէ-վֆճճիւհինէ նակլ օլմուշ պու-լունտըղը հալտէ, մէղքիւր Մ-ի կաղէթասընընն միւէլլիֆի՝ մանղա հասէտ վէ էհանէթինտէն նաչի կաղէթի միւթէպէրինիզի գրա-թի պույուրան զէվաթը կէչէն կիւն-քի նիսսէսէրէրինին պիրինտէ պո-ղ (ահմագ) լուզէթիյլէ թէս-միյէ իթմիշ տիր քի, կաղէթի մէղքիւրընը մէրգում միւէլլիֆի՝ քէնտի չախսի հասէտ վէ էհա-նէթինի կէօսթէրմիյի սըրատա, ումումը տախի թահգիր վէ թէզ-լիլէ ճիւրաթ իթմիշտիր։

Անճագ, պու խուսուսը՝ մու-զայիրը առապ ու հիւսնիւ ախ-լագ վէ թէրպիյէ վէ մուխլիֆիք իլմը մանթըգ պիր քէյֆիյէթ օլ-տըղընտան մաատա, ճիպկինյէթ-սիզ առէմլէր իչի օլտըղընը միւ-էլլիֆը մէրգումա պէյան իտէր, վէ պիր միւտտէթտէն պէրու քէնտիսի քէնտի ֆէչէխինէ ըէհպէր օլուպ ինթէրէսսուս իչին անը տաղտան տաղա տօլաշտըրմագ-տա օլտըղընա տախր մալումաթը թամմէմիզ օլտըղընը իլավէ էյ-լէրիզ։

Քէզալիք մէղքիւր թապիրին՝ ճիւմէմիզ թարաֆընտան բէտտ օլնտըղընը խապէր վերէրէք, թէրպիյէ հուսուսընա կիրմէսի-նի, վէ ադսի թագտիրտէ սու-բէթը ախէրէլէ տէ քէնտիսի իլէ կէօրիւշիւլէպիլիր օլտըղընը պիլ-իխթար պիր տահա ադղընտան չըգարաճաղը սէօղիւն տէյէրինի էվվէլճէ քէչքիութախմին իտուպ պատէհու օրթայա եուվարլամա-սընը քէնտիսինէ բէնտ ու նասի-հաթ իտէրիզ։

Միւէլլիֆ էֆէնտի, շիւգգալ պէնտեկեանէմի ճէրիտէի միւթէ-պէրէնիպին սիւթունլէրինտէն պի-րինտէ նէյը վէ օլ պապտէ օլան թէչէքքիւրը խալիսանէմի գա-պուլ պույուրմանը միւսթէրճա տը։

ՄՀԻ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ
Ճ. ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ

Թրճ. Էֆ-ե։ — Ճիզուիթալէզ Մ-ի-ն պիզէ պու արա վերտիկի ճէվապլարտա թէրպիյէ վէ նէ-զա.քէվսիզլիյինտէն նաչի օգու-եանլարընընդա ապուշ տիմէքտէ իտի իսէ տէ, պիզ էսասը մէսէ-լէնին խարիճինէ չըգմամագ վէ օլ պապտէ իչի էհալինին ըէյինէ պըրագմագ իւզրէ օ զէման պիր չէյ տէմէմիշիզ տիր, ֆագաթ շիմտի Գայսէրլեան էֆէնտինին հագը իթիրազ վէ միւթալեասը-նը պիթթագտիր մէքթուպընը մանէվէմունիյէ պալատէ տէրճ իթտիքտէն սոնրա, պու միւնա-սէպէթլէ պիզ տախի շունը պէ-եան իտէրիզ քի, Մ-ի՝ պիգիմ օգույանլարա ապուշ տէմէսիյէ հէմ քէնտիսինէ վէ հէմտէ քէն-տի օգույանլարընընն պիր պէօյլէք գըսմընա ապուշ տէմիշ օլույօր. զիրա պիգիմ կաղէթալը չիպգհէ-սիզ քէնտիսինին օգուտուղը կի-պի, Մ-ի օգույանլարընն էն աղը 100տէ 80ի թէրճէմէսը տա օգուր վէ քէնտի ըէզալէթլէրինի էօյլէ-ճէ պիրմուզայտէ ֆարդ ու թէմ-եիզ էյլէր։

Մ-ի-ն թէրպիյէսիզլիկինէ գարշը պիզ ճիւմլէ օգույանլարը-մըզը միւտաֆէա նիյէթը խալի-սանէսինէ մէպնի պալատէքի մէքթուպը եազան Գայսէրլեան էֆէնտինին հագգը ամիզանէմիզ-տէ իպրազ իթտիկի թէվֆիճիւհտէն տօլայը պէյանը թէ-շէքքիւր իտէրիզ, վէ սէրպէս-թիի դրատա ալէյհինտէ Մ-ի-ն-տէ վագը օլան հագարէթէ գաբ-շը էֆէնտիի մումամիլէյհին կէօս-տէ վագը օլան հագարէթէ գաբ-շը էֆէնտիի մումամիլէյհին կէօս-թէրտիկի նախանճախընդրու-թիւնա տիկէր քեֆֆիֆէի գա-բիուռը քիրամըզընտան տախի միւ-թէֆիգ իւլ ըէյ պուլընտըգլարը-նա չիւպհէ իթմէյիզ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ամէտիի Տիվանը Հիւմայուն մուավինը սանիկյի՝ մէճլիսը մախ-սուսը վիքէլա զապթ մէմուրը Ռէշիտ պէյ էֆ. հաղրէթլէրինէ,

Շեբիբի Նասիր վէ Շեբիբի Լօմէր պէյ էֆէնտիլէր էօհտէլէրինէ բիւթպէի միբիմիրանի իլէ իչինճի բիւթպէ Մէճիտի Նիշանը,

Տիվանը Մուհտեսպաթ ագալը-ղը՝ բիւթպէի ուլա սընֆը սանի-սի իլէ Տիվանը մէղքիւր պիրինճի սընֆի

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 15 Փետր.

Ինկիլ. էհամը Ինկ. Լիր.	102-21/32
Օսմ. էհամը աչքլը	11-5/8
» » գաբանը	11-3/4
Իսթիգրազ 65	14-
» 69	12-5/8
» 71	75-
» 72	23-1/2
» 73	11-5/8
Օսմանլը Պանգասը	18-7/8
Բուսիա իսթիգրազը	84-1/4
Մըսրը տուչ. մուքա հլսէ	71-5/8
» իսթիչգալը	94-3/8
Ֆարբա Սանիէ (Մըսրը)	72-
Ռոչիլտ իսթիգրազը (Մըսրը)	93-3/8
Մաճարիսթ. էհամը 1877	99-7/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վասէ	-

Բարիզ 15 Փետր.

Ֆրանս. էհ. 3 % Ֆր.	79-17 1/2
» » % 5	114-92 1/2
Օսմ. էհամը աչքլը	11-82 1/2
» » գաբանը	11-95
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	70-
» 69	63-
» 73	58-
Բուսէլի չըմէնտըֆէրի	54-50
Օսմ. Պանգասը	726-25
Գրէտի Լիոնէ	552-50
Գրէտի Ֆոնսիէ	1240-
Լիոն ագսիոնը	1527-50
Սուէիշ ագսիոնը	2170-
Բուսիա 5 % 1877	90-1/2
Իթալիա էհամը	87-47 1/2
Մսրը Ֆոնտ. մութահրատ	361-25
Մաճարիսթան էհամը	100-5/8
Եունան 6 % 1879	410-
Գամպիօ 3 այ վասէ	25-22

Վիէննա 15 Փետր.

Լօնտրա իւղէրինէ գամպիօ	119-65
Բուսէլի չըմէնտըֆէրի	24-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էհ. ուսմ. տիւն ագչ. գար.	12-36
Պու սապահ աչքլը	12-39
Մըսրը մութահրատ. գար.	80-
Պու սապահ աչքլը	80-05
Իսթիգր. 65 (մութօն)	75-
» 68	71-50
» 69 (բինար	63-
» 72 (Պօն տիւ Թրէ.)	23-
» 73	58-
Բուսէլի չըմէնտըֆէրի	54-
Ագչէ Ֆայիզի	9-
Ռէբօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիպ »	25-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-10
Սթամպոլ պանգասը	8-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-08
Թրամվայ	3-20

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղշ. Բր.
Պէյալ մէհխիսէ ֆարգը	108-10
Մէթալիք »	102-
Պէչիք »	104-
Ալթընըզ »	104-10
Պագըր »	700-
Գայմէ	920-
Ինկիլիզ լիրասը	110-20
Ֆրանսըզ ալթունը	88-04
Բօլ	90-12
Գրէտից ալթունը	81-15
Գարպոն գայմէսի	9-12

ԻԼԱՆԱԹ

Էվգաֆը Հիմայուն մէհլիսը խատրէսինտէն կէլէն իլան.

Խատէմէ վէ օտաճըլար իչիւն իմալ իթտիրիլէճէք 36 թագըմ էլպիսէնին եալընըզ խապնէտէն չուհալարը իթա օլունուպ,խայեա-թիյէ վէ համմալիյէ վէ սայր պիլճիւմլէ լէվազիմաթ վէ մէսարիֆաթը միթեահհիւտինէ ահա օլմագ վէ էսանընտան 500 ՂՐՇ-ը պէրվէճէը բէչին իթա օլունուպ, գուսուրը էլպիսէլերին թէմամէն թէսլիմիյլէ սուրէթինին թանզիմնտէ իթա գըլընմագ չարթը վէ միւնագաա բուսուլաընտա մուհարբեր չէբահթը սահրէ իլէ պէհէր թագըմը 60 ղրշ.տա թալիպի էօհտէսինտէ պուլունտուդունա վէ շուպաթը Բումինին 10ընճը բէնճէնպէհ կիւնիւ գաբարը վերիլէճէկինէ պինանէն, նօգսանը յլա իմալ իթմէկէ թալիպ օլանլարըն վէ էրթէսի ճումաա իրթէսի կիւնիւ տախի 100տէ 3 թէնզիլինէ բաղիպ պուլունանլարըն Էվգաֆը Հիմայուն մէճլիսը խատրէսինէ կէլմէկլերի իլան օլունուր.

2 շուպաթ 98 3—1

Խագինէի խաստահ Շահանէտէն կէլէն իլան

Էմմաքը Հիւմայունտան Քեազդոխանէտէ կագինօ արգասընտաքի պաղ իլէ 20 լիրա, վէ Եինէ Քեազդոխանէտէ գահվէ օճագլարը իլէ քէպապճըլարը 60 լիրա, վէ մահալը մէզգուրտէ Սիլիհտար քէօբրիւսիւ իթթիսալինտէքի եարաղը թաթհիրի մահալի 26 լիրա պէտելաթը իճարը սենէվիյէ իլէ այրը այրը թալիպլերի էօհտէլէրինտէ օլուպ, շուպաթը Բումինին 14ինճի չարշէնպահ կիւնիւ գարարը գաթիլերի վերիլէճէկինտէն, զամմ իլէ խաթիճարընա թալիպ օլանլարըն չարշէնպահ վէ բաղար կիւնլերի խագինէի խաստահ Շահանէյէ կէլմէլերի իլան օլունուր.

25 քեանունը սանի 98 3—3

Խագինէի խաստահ Շահանէտէն կէլէն իլան

Գալաթատա Մօմխանէ խակէլէսինտէ վագը աթիգ տէյիրմէն արսաը 99 սենէսի նիսանը իպթիտասընտան իթիպարէն իյճար իտիլէճէկինտէն, իսթիյճարընա թալիպ օլանլարըն չուպաթը Բումինին 16ընա գատար խագինէի խաստահ Շահանէյէ կէլմէլերի իլան օլունուր.

31 քեանունը սանի 98 3—2

ԳԱՆԻԻԻՐ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ ԹԷՐԹԻՊ ԻԹՏԻԲԼԷՐԻ

ԷԼԻՔՍԻՐ ՖԷՐՐՕ-ՄԱՆԿԱՆԻԳՕ ՔԻՆՔԻՆԱ

Գընագընանը բէք ալա վէ մագպուլ պիր մուալիճէ օլաբիլը սթըպսի հագիգա թարափընտան թատիգ օլունմուշ օլմաղլա, տէմիր իլէ գընագընտան մախլութ օլարագ թէրքիպ իսկէն մանկանէգ թէրթիպի ուսմամ քիմիակիրլէրին մաղհաբը թագտիր ու թասվիպի օլմուշ տրը.

Ամբողջ՝ բէֆիլէրինին պիպմ Էլիքսիր հագգընտա պէյան իթտիքլերի էֆքեարը միթալա խուէճէլլերի կիպի, «էլիքսիր Ֆէրրօ-Մանկանիգին՝ Տէքէ» (կուճ իլէ հագմ) Գրէոշ Ամէրէրէ Էմբրօյէ (գան սիրմէ) Լեսթրէրէ. Ֆիեվէ թէֆթա խասթալըգլարընա նիհայէթ տէրէճէ եարար օլարը վէ պու խասթալարա չիֆա վերտիգինի մատտա գուվվէթ տախի վերտիկինի բէք մահիր պիր քիմիակիր գավիէն պէյան իթմէյ տրը.

Տէրօղիթօսը Ինկիլիզ խասթախանէսի տրը.

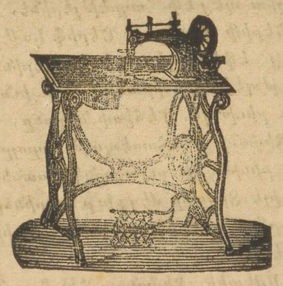

ԼԻՈՆԻՏԻ ԳԼՕՆԱՐԻ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

Ինկիլթերրա վէ Ամէրիկա վէ Ալէմանիա մաքինա ֆապրիգալարընտան էլ վէ այագ մաքինալարընան ալա հինանէն օլուպ, կէրէք ուուգինա վէ կէրէք թանէ իլէ վէ 12 նէվ սիկէր սիքիչ ալաթլարը իլէ պէրապէր 6 ակնէ միթէմաուէն իյէլիպ պօպուլամագ իւզրէ պիր գըմա սէնէա տախի վերիլէճէկ նոտէ, Գալաթատա Թիւնէլ սոգաղընտա 73 նումէրօտա վէ Տէրատաէթ Շարգ չարշըսը գաբըսընտա 33 նումէրօյը մաղազատա էհվէն ֆիյաթ իլէ ֆիրուխթ օլունմաղը կիպի, թէբրիգէ բաղկէթ պույուրմագ գէվաթը քիրամըն տախի մէմլեուն օլաճաղլարը իյան օլունուր.

ԷՍԱՐԸ

ՀԻՆՏ

Մէգքիւր քիթապըն իլք ճիլտի՝ 34 ճիւզ օլտուղը հալտէ խիթամ պուլուպ, իլինճի ճիլտին 2հնճի ճիւղի տախինէշը օլունմուշ տրը.

ՄԿՐՏԻՉ Վ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

ՄՈՒԲԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

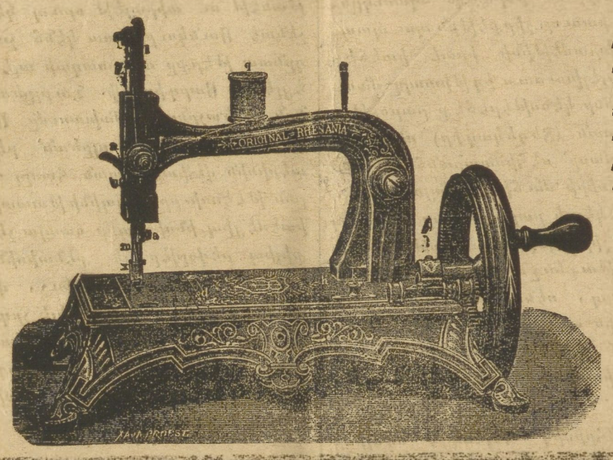

Պու քէրրէ Էվրօպատա Բէնանիա (Rhenania) նամը իլէ մէշհուր օլան Ֆապրիգատան, գուլլանըլմասը հէր ճիհէթլէ գօլայ, սատէ, վէ հէր նէվ տիքիչ իշլերինէ էլվերիշլի, պօզուլմասը՝ չիմտիկէ գատար մէշհուր օլան էմմալէրինէ նիսպէթլէ բէք նատիր, Նիչէ սենէլերտէն պէրու խտիլէն թէճրիւպէլէր իլէ միւճէրրէպ, վէլհասլը սայիր էն ալա ճինսլերինէ Ֆայիդ վէ հէր վէճհ իլէ մագպուսի պուլուճանա վէ բէսմի պալատէ կէսսթէրիլէն ալքիչ մաքինասընը ճէլպ իթմիչ օլտուգլարընտան, պէհլերի 2½, 2¾, վէ 3 Օսմանլը լիրասընա սաթըլմագտա, վէ չօգամ միւսայատ խալէճէք օլան թիւճճարան իշիւն այրըճա սգօնթօ իտիլէքտէ, վէ կէսսթէրիլէն Ֆարգը Ֆիյաթ իսէ, մաքինալարճա օլմայըգ, իւզերլերինտէքի Ֆագլա վէ էքսիք թէպինմտան իսպարէթ պուլունտուղու, ումում էհալիյէ իլան վէ թավսիյէ իլէ, իսթիրաա բաղպէթ պուլունտարընը հէր հալտէ խօշնուտ վէ մէմնուն գալանագլարը խաստէթէն պէեան գրընը։

Պաչլճա մէրքէզ, Գալաթատա Բէրչէմսկէ բազարընտա Եօրկանճլար ճատտէսինտէ վագը Մ. Ց. Մուրատեան պիրատէրլերին Ն. 70 մաղազասը վէ Սթամպոլտա Ֆինճանճլար Եօղուչունտա Եուսուֆեան խանը գարշըսընտա քեահն 22 նումէրօյու չիպէլերի օլուպ, ումում Թիւրքիա իշիւն մէգքիւր Ֆապրիգանընն վէքիլի, մումաիլէյհիմա պիրատէրլեր տիր։

ԽՐՏԻՎԻՑԷ ԲՕՍԹԱ ՎԱԲՕՐԱՐԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷՆ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՑԷՑԷ ՎԷ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՑԷՏԷՆ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԷ

ՀԱՅԹԱՏՍ. ՊԻՐ ՔԷՐԲԻ ՏՕՂՐՈՒՏԱՆ ՏՕՂՐՈՒՑՍ. ԻՇԼԷՐ

ՕԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՀԱՐԷԲԼԻԹԻ

Հէր լըրնդէն -էշլէրը վուգու պուլուր. վէ Զանագ Գալէ. Միտիլլի. Իզմիր վէ Իրէյէ օղրա.

ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՑԷՑԷ ՎԻԻՐՈՒՏԻ

Հէր բաղտ երբեռէ -ադոհլարը վուգու պուլուր. վէ 4 պուլուգ կիւն իճրաի սէրեահաթ իտէր.

Մէ-լոհ-ըն.—Բուլէր գաբտանընն սիւվար օլտուղու Պէչէրա վաբօրը՝ ալաֆ Փեարվարընն 21հնճի չարշէնպահ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալտիրանկա սատաթ 4ակ հարէքէթ իտէճէք տիր։

Եօլճու իլէ Հմմաա Նավլունը վէ սայիր մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլեր Ա.Թամպօլտա Պաղչէ գարուսընտա Ակվէա Բասիմ քաչա խանընտա վագը չիրքէթը մէգքիւրէնին իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆԴ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լոնդոն վէ Էդինբուրկ Սէյսրի Ինկիլիզ լիրասը

Ասըլ սէրմայէ		2,000,000
Իշտէնմիշ սէրմայէ	450,000	
Եանկընն չիւպէսինտէն հասըլ օլան իհթիյաթ ադճէսի	1,156,690	1,506,690
1878 սէնէսինէ քեարը սաֆի		976,119

NORTHERN ASSURANC CONPANY

ՆՕՐԹՀԸՐՆ

Նամ Լոնդոն վէ Էդինբուրկ Սէյսրի Ինկիլիզ լիրասը

Ասըլ սէրմայէ		3,000,000
Իշտէնմիշ սէրմայէ	150,000	
Եանկընն վէ էօմր չիւպէսինտէն հասըլ օլան իհթիյաթ	362,000	712,000
1878 տէ սաֆի քեար		375,000

Սահիպ էֆ. -էնդիէնդ, գալաթատա էյէ -էյսրի- բօ-մբէնէ-ըրը ՊԻՐԼԷԵՄԻՇ -ճէնթօ-- նամ օլոնմա-ը ըրա, եանկընը վէ էօմր-ը -էյսրի-էյէ ազ էօլուբէրը էրբեռէրէ դէր հ-ըրտ գ-ըմ-ռ-ը-ա-ն-ը, -էնդ գէն ազ գ-ըմբէրէրէրինէ, վէ Սինամպըն բ-ազբերը- էհ-ալ-ինէ էլ-ա էօրը։

Մէզբէր բ-ոմբէնէ-ըր, -էնդ գ-ոբէլ ինգլանմ-ելերի մ-ոնէ-ինէ, -էյ-ոբ-ոյ- ռ-ոնդ-ելը էգնդէլերի. գեդ-ելերինա ռ-ոգ-ի էգ-ոնեէ-ելը գէր եանկընը -էյ-ոբ-ոբ-ը էալ-ա էրբեռէրեի էօլուբէրը էլ գէր ազ էշ էռ-ոբ-ոյ գ-ոբ-ելերինա, վէ Սինամպըն բ-ազբերը- էհ-ալ-ինէ էլ-ա էօրը։

Մէզբէ-ը բ-ոմբէնէ-ըր, -էնդ գ-ոբէլ ինգլանմ-ելերի մ-ոնէ-ինէ, -էյ-ոբ-ոյ- ռ-ոնդ-ելը էգնդէլերի. գեդ-ելերինա ռ-ոգ-ի էգ-ոնեէ-ելը գէր եանկընը -էյ-ոբ-ոբ-ը էալ-ա էրբեռէրեի էօլուբէրը էլ գէր ազ էշ էռ-ոբ-ոյ գ-ոբ-ելերինա, վէ Սինամպըն բ-ազբերը- էհ-ալ-ինէ էլ-ա էօրը։

Շէյ-ոնէ բ-ոգ-ոբ օլգ-ոբ-ը կիգ, Պէյօղլը- վէ Գ-ալ-ը- վէ Սն-ոգ-ոլ վէ ճէվ-ը շէբ վէ էեսլէրգ-ոբ էգնդէլ -էյ-ոբ-ոյ- ռ-ոնդ-ելը։

Maritime Insurance Cle. ,Limited
of Liverpool
Capital Lt. 500,000

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ՏՎՆԻԶ ՄԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ 500,000 Ինկ. Լիր.

Սահիպի իմա, վարօր վէ եէլքէն կէմիլերի վէ տէրուանինտէքի էշեա վէ էմթասը գայէթ ֆայիտէլի չարթլարա սիկուրթայա թուրմագ իշին մէգքիւ գումրանեա թարափընտան բուխաաթ իսթիհսալ իյլէմէ տիր։

Ֆիյաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլերին, Գալաթատա Գումիսիոն խանը քէօչէսինտէ տէմիր քէօբրիյէ նազրը օլան օտայա միւրաճաաթ իյլէմէլերի։

Մէգքիւր գումրանեալարընն ամէնթօսը

ՅՕՀՆ ԲՈՒՌԻ,

Վէ ումուր ու մէսալիհինէ մէմուրը ուսմանի

ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ

Է.ՃԶԱԹԱՆԷԻ

Պ. Վէ Հ. ՔԷԹԷՁԷԹՔԷԹԱՆ ՊԷՐԵՏՏԷՐԼԷՐ

Միւտէթի մէմիլէն պէրու կէրէք էճզա թիւճարլըգը իլէ վէ կէրէք էճզաճրլըգ սատաթը իլէ մէշղուլ պուլունուպ, բաղպէթլու էհպիներն հաշնուսիյէթի իշիւն էյտէն կէլէնի ազա տիրիր իթմէտիկմէկ, հէրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ վէ ումում էհալիյէ բանա մայիմ տիր։

Պու ատֆա տախի էօթէտէն պէրու հիրմէթլու միւշթէրիլերիմիզէ պէսիրէք պիր սուհուլէթ սիմաբ իշիւն պիր էճզախանէյէն քիչատընա արգուբէշ օլուպ, վէ պու արգումրգա տախի նայիլ օլարագ, չօգ սէնէլերէն պէրու ամմէնին մալիւմ օլան Սթամպօլտա Եէնի Ճամիէսի 26 նումէրօ իլէ մուրագգամ էճզա սէրբազթօմուզտան մատատա, պու ատֆա Եէնի Սթամպօլտա քէսբրիա գարշըսընտա 77 նումէրօ իլէ մուրագգամ Պ. վէ Հ. ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ իւնմանը իլէ պիր էճզախանէ վէ սէրբազթօ քիչատա իթմիչ պուլունուսմուզու, հիրմէթլու միւշթէրիլիմիզէ վէ ումում էհալիյէ արգ ու պէհան իսէրիզ։

Մէգքիւր էճզախանէ վէ սէրբազթօմուզտա, Ֆրանսանընն, Լօնտրանընն վէ Ալէմանեանընն թէրթիպսիզ քիմիէվիյէսի իլէ էճզայի միքէնէվիյէսի դայէթ սրգամլը եարբլմըշ վէ էն ալա ճինսլերինէն մէվճուտ, վէ էհվէնն ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունուր։ Պունդարտան մատատա հէրան իմալ օլունան էնվաի ճինս շարապ, գոնեագ, թաղէ մատէն սուլարը, վէ պիրինճի նէվ պալըգ եաղը, վէ մէշրուպաթը սայիրէ սայիմա պուլունտուղու կիպի, էնվաի ալէթ վէ էսէվաթ տախի մէվճուտ տրը։ Մէզքիւր էճզախանէմիզէ վարիտ օլան բէյէթալար, անդարիպ թաղէ իլաճլար վէ էհվէն ֆիյաթլար իլէ զայէթ տիգգամլը պիր սուրէթէ իսմլ օլունուր։

Պունտան տա գաթի նազար, մէզքիւր էճզախանէմիզ իւզերինէ հէքիմլէր իշիւն տախի այրիյէթէն պիր մահէլլ թախսիս օլունմուշ օլուպ, պու պագատէ պիր մարագտան տօրայր հէքիմ իլէ պիր իսթիչարէ իթմէք արգուսի օլան զէվաթ, մէզքիւր էճզախանէմիզէ թէչրիֆ պույուրուսուգլարընա, հէր պիր ճիհէթլէ ֆայիտէմէնա օլաճաղլարընը տախի պէեան վէ իլան իտէրիզ։

Տօգթ. Արապեան Լֆ. հէր բազար էրթէսի, բէնճէնպահ, վէ ճումաա իրթէսի կիւնլերի սապահ սաաթ 6ատն 8է գատար էճզախանէմիզէ պուլունանաճը կիպի Տօգթ. Եդուարդ Իսթիւճեան տախի հէր կիւն սաաթ 6ատն 10ա գատար էճզախանէմիզէ պուլունուպ բազար կիւնլերի սաաթ 3ատէն 8է գատար քէնտիսինէ միւրաճաաթ իսէն խասթէկեանը մէճճանէն թէտավի պույուրանագ տրը։

Տ. ԱԼԼԱՀՎԷՐՏԻ ԷՃԶԱԹԱՆԷՍԻ

Սթանպօլտա Եէնի ճամի հավլուսրնտա Բօսթանճէի ամիրէ գարշըսընտա վագը 12 Ն° իլէ մուրագգամ տրը։

Պու ատֆա Էվրօրա Ֆապրիգալարընտան տօղրուտան տօղրույա էն ալա ճինս էճզալար եէլպ իյլէմիշ օլտուղումուզտան, կէրէք օգգա վէ կէրէք չէշէլերէ պիրինճի ճինսէն սօլֆաթօ վէ գընագընալը Գօրտօ վէ Մալակա շարասալարը վէ չէլիք չրուպը, վէ քէնտիմիզին բէք սիգգաթլը սուրէթէ հազրլասընըզմը Էլէ-ոէ-ոը Բէբէ-ն նամ մուալիճէի միֆիտէ պուլունմագտա տրը քի, մէզքիւր մուալիճէ կէրէք վիտէ խասթալըգլարընա վէ կէրէք համիլէ գատընլարա վուգու պուլան իսթիֆրա վէ եիրէք պուլանթըը կիպի ֆէնալ գարա գարշը բէք թէէսիրլի պիր թէրթիպ տիր։ Պու իլճամ պութիւն ագատէ միալար թահսին վէ թագտիր իթմէքտէ տիրլէր։ Պունդարտան մատատա, չօճուգլար իշիւն ատախ թաբեօգա, վէ սիւտլիւ ուտ, վէ Սլամանեանընն Լնվաի ֆահուլի մատէն սուլարը թագէ օլտուղու հաղմվմիմ իշիւն կէթիրքտիրիլմիշ տիր։

ՖԱՐԳԸ ԵԱՂԸ ՏԷՐՈՅԻԹՕՍԸ

ՖԱՐԳԸ ԵԱՂԸ ՏԷՐՈՅԻԹՕՍԸ

Այէլխուսուա պալըգ եաղընընն Նորվէկիա մալի օլմագ իւզրէ էն ալա ճինս էճզալար եէլպ իյլէմիշ օլտուղումուզտա վէ գայէթ էհվէն ֆիյաթլէ սաթըլմագտա տրը։

Հէր կիւն սապահ վէ աչամ Տօգթօր Տաարբեան էֆէնտի տախի էճզախանէմիզէ օղրամագտա տրը։

Էճզախանէմիզէ Տօգթօր Այվազեան էֆէնտի հէր կիւն սաաթ 7էն 10ա գատար հազրը պուլունարագ միւրաճաաթ իսէն զաթլարը գապալ իսէ, վէ այրճա չօճուգ խասթալըգլարընա տախի պագաճագ տրը։ Տօգթօրը միւսիլէյէ եալընըզ ճումաա կիւնլերի քէշալիք սաաթ 7 ատէն 10ա գատար խայրաթ պագաճագ, վէ Թարաֆը էճզախանէմիզէն տախի բէք ֆագը օլանլարա մէճճանէն մուալէճէի լազմէ իթա գըլանագ տրը։

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԶԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱԼԱՆ